RĪGAS ĢIMNĀZIJAS LAIKI

2013. gada maijs

SPĪTĪGĀ MATEMĀTIKAS **SKOLOTĀJA** KARMENA LIEPIŅA

KĀ UN KĀPĒC TIKA ATJAUNOTA SKOLAS MĀJAS LAPA

IEPAZĪSTI **JAUNO** VIDUSSKOLĒNU DOMES VALDI!

EINARS REPŠE: "PIRMĢIMNĀZISTI IR ĪPAŠI!"

Spožo personību saskatītāja Inese Mežsarga | Subača dzīves filosofija
RV1Ģ Minhenē | Diriģenta sapņi | The Moonhouse aicina pie sava galdiņa
Ko darīt vasarā? | Mūzika Rīgas tuneļos | Stila lapa | Ģimnāzistes izveido galda spēli

Ar saplēsta pulksteņa šķembām spēlējoties.

Man ir... bail no laika. Jā, es to atzīstu, lai vai cik gan muļķīgi tas nebūtu, es saprotu, ka mans viedoklis taču pašam laikam neko nemainīs, bet... man ir bail. Vēl taču tikko es ienācu pa šīs skolas durvīm pirmajā septembrī, vēl tikai tikko man bija pirmais šoks par pēkšņi tik skarbajām atzīmēm, vēl tikai tikko bija pirmais rudens un pirmā ziema.

Vēl tikai tikko es saņēmu pirmo vidusskolas liecību.

Vēl tikai tikko bijām pusē.

Vēl tikai tikko uzziedēja mana pēdējā pavasara sniegpulkstenīši.

Vēl tikai tūlīt būs beigu sākums.

Man ir... bail no laika. Jā, es to atzīstu, lai vai cik muļķīgi gan tas nebūtu, es saprotu, ka skola ir tikai taciņa, kas aizved uz Lielo Dzīves ceļu, bet tieši taciņās ir klaiņošanas īstais gars. Mana skola. Mans klejojums.

Es nesaku, ka šie trīs gadi ir bijuši rožainākie manā mūžā un tieši tas ir vispatiesākais kompliments. Rožainums ir pārvērtēts, tā ir sekla dzīšanās pēc laimes, nesaduroties, nekļūdoties un nemainoties. Šie trīs gadi – un īpaši trīs kopā ar avīzi nodzīvotie mēneši - ir bijuši... mani. Mūsu.

Tas bija laiks, lai iemācītos krist un neprātīgi sasisties. Un jā, atkal pieceltos, pieceltos ar mežonīgu spītu un lepnumu, lai tikai sev, pasaulei un arī Skolai kaut ko pierādītu. Lai saprastu, kā ir pieciest vienu pļauku, tad otru un tikai tad sist pretī, apraktu savas bēdas zem akmeņa un palēkātu tam pa virsu. Laiks, lai smaidītu un priecātos, mainītu domas par cilvēkiem ik pēc sekundes un apmaldītos sarunās. Lai iemācītos nebaidīties un apjaustu kā strādāt, lai ieksistētu uz kafijas bāzes un konstanti cīnītos ar to, kas sagādā grūtības. Lai atrastu ļaudis, uz kuriem skatīties ar dzirkstelēm acīs, lai lepotos ar savējiem, piedalītos, uzvarētu un zaudētu, pateiktu visu un klusētu. Un mazliet mīlētu, un spēlētu to Lielo likteņa spēli, kurā nekad nav iespējams zināt, vai aiz stūra gaida svētība vai lāsts. Laiks, lai iemācītos Būt.

Vēl bija daudz to lietu, kas palika pusvidū, nepabeigtas. Mācības jau nekad nebeigsies.

Skola jau nebija tikai matemātikai, fizikai vai angļu valodai. Skola bija Cilvēkiem. Tiem, kuri Mācīja, tiem, kuri Mācījās, un tiem, kuri balansēja visam pa vidu. Skola bija Mums – nē, ne tikai bija, vienmēr būs, līdz ar atmiņām, pateicību un tās vārda nešanu pasaulē.

Bet šobrīd, šobrīd es paceļu cepuri savas Skolas priekšā un klusi buru kopā ar Prāta Vētru:

”Mēs atnācām un kāds aiziet
Tad mēs aiziesim un nāks cits
Un tā tam, tā tam būs griezties
Kamēr pasaule sev vēl tic!”

Galvenā redaktore
Madara Meļņika

Šajā numurā lasi:

3 Lepojamies
4 VIDUSSKOLĒNU DOME Jaunā Valde
6 VIDUSSKOLĒNI Datorčaļi
8 PAR SAVĒJIEM! *The Moonhouse* albums
9 TO JŪS PALAIDĀT GARĀM *Model United Nations*
10 Radošā lapa
12 ABSOLVENTS Einārs Repše
18 AKTUĀLS PASĀKUMS EJP Internacionālā sesija
20 IZGLĪTĪBA Mācies internetā
21 SASNIEGUMS Ģimnāzistes spēlējas
22 SKOLOTĀJA Insese Mežsarga
24 PLĀNOJOT NĀKOTNI Vasaras festivāli
26 ABSOLVENTS Mākslinieks Māris Subačs
30 MŪZIĶIS Klavieres un tuneļi
32 AKTUĀLITĀTE SKOLĀ Ciemiņi no Vācijas
33 IEVA IESAKA Četras pieturas pavasarī
34 Stila lapa
36 PERSONĪBA Nejaušais diriģents
38 SKOLOTĀJA Karmena Liepiņa
42 Joki
43 Jūsu Ģimnāzijas laiki

Paldies Jums!

Ik mēnesi mēs suminām mūsu izcilos skolēnus, bet īsti nekad neaizdomājamies par tiem cilvēkiem, kuru dēļ, visi šie panākumi ir iespējami un sasniedzami. Tie ir mūsu skolotāji!

Paldies, ka rūpējaties par mums, iedrošināt, aizraujat, palīdzat un pats galvenais, atbalstāt un mācat mūs! Milzīgi aplausi Jums, dārgie skolotāji, par skolēnu sagatavošanu olimpiādēm, ZPD vadīšanu, apmaiņas programmu rīkošanu, sporta komandu trenēšanu, aktivitāšu organizēšanu, un mūsu dzīvju pilnveidošanu!

RENĀTE TURKA

It visā, kas ir iemīlams un nīstams,
ik vārdā, kas ar sirdi jāizjūt,
Ir skolotājam vienmēr jābūt īstam
un vienmēr patiesam, cik patiess vien var būt.

Jo viņu jaunas, modras acis vēro,-
tām nedrīkst melot, nedrīkst slēpt neko,
Ar viņa dzīvi daudzas dzīves mēro,
no viņa ņem, bet devējs bagāts top.

Tāds darbs, tāds mūžs - arvienu steidzīgs -
līdz brīdim pēdējam, kas atnāk rāms,
bez gala grūts un nepateicīgs,
bez gala liels un cildināms.

/L.Brīdaka/

Īpašo paldies vēlas teikt 9. un 12. klašu skolēni savām audzinātājām.

Paldies par doto iespēju šos trīs mūsu dzīves gadus pavadīt kopā kā klasēm, paldies par rāšanos, uzslavēšanu, padomu došanu, paldies par audzināšanu!

9.a klase - **Santa Grigus**;
9.b klase - **Vita Brakovska**;
9.c klase - **Inese Luka-Indāne**;
9.d klase - **Inga Zeltiņa**;
12.a klase - **Inese Lagzda**;
12.b klase - **Anita Ose**;
12.c klase - **Karmena Liepiņa**;
12.d klase - **Daiga Zirnīte**;
12.e klase - **Sanita Mileiko**;
12.f klase - **Dainis Kriķis**;
12.sb klase - **Aija Vasiļevska**.

LATVIJAS 37. SKOLĒNU ZINĀTNISKO DARBU KONFERENCE

1. pakāpe

Reinis Baranovskis un Andris Gofmans (11. klase) - inženierzinātnes
Ervīns Cauņa un Kristaps Rancāns (12. klase) - ķīmija

2. pakāpe

Dāvis Sīmanis Putriņš (12. klase) - bioloģija
Vladlens Kurajevs un Artūrs Krasts (12. klase) – fizika
Jānis Tjarve (12. klase) – fizika
Viktorija Kozina (11. klase) – ķīmija
Georgs Sīlis (12. klase) – ķīmija

DOMRAKSTU KONKURSS 2013

3. vieta

Johanna Viļuma (11. klase)
Sigita Zvejniece (11. klase)

STARPTAUTISKĀS SACENSĪBAS „RĒĶINI GALVĀ!" LATVIJAS FINĀLPOSMS

Laureāti

Andris Baraviks (7. klase)
Maksims Pogumirskis (7. klase)

STARPTAUTISKAIS LITERATŪRAS KONKURSS „*LESEFÜCHSE*"

1. vieta

Maria Murašova (11. klase)

Jaunā - 2013./2014. mācību gada -

VIDUSSKOLĒNU DOMES VALDE

DAGNIJA STRĪĶE

RAITIS PEKUSS

Vidusskolēnu domes priekšsēdētājs

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Centīšos atkārtot un uzlabot iepriekšējā priekšsēdētāja Reinholda Razuma sasniegto.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
Sarma [Reitere - *aut.piez.*] mani pierunāja. *(smejas)*

Kura ir Tava mīļākā filma?
"*The Butterfly Effect*" ("Tauriņa efekts").

DĀRTA PAULA ŠVEISBERGA

Vidusskolēnu domes priekšsēdētāja vietniece

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Uzlabošu sadarbību ar skolas vadību, kā arī strādāšu pie VD telpas iegūšanas.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
Jau visu iepriekšējo gadu darbojoties VD valdē vēroju darbu, man tas iepatikās un radās vēl lielāka interese turpināt iesākto.

Kura ir Tava mīļākā filma?
"*Cloud Atlas*" ("Mākoņu atlants").

SIGITA ZVEJNIECE

Ārlietu koordinatore

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Vērst plašumā informācijas apmaiņu skolā, veicināt sadarbību ar citām skolām. Ja būs iespējas, varbūt mēģināšu sarīkot mūsu skolā kādu sadraudzības pasākumu ar citām pašpārvaldēm.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
Ārlietas vienmēr bijis mans lauciņš, un man jau ir pieredze ar to darbojoties gan Siguldas Jauniešu domē, kā arī Eiropas Jauniešu parlamentā.

Kura ir Tava mīļākā filma?
Grūts jautājums, bet uzreiz prātā nāk "*Into the Wild*" ("Savvaļā").

JUSTĪNE SEVČENOKA

Iekšlietu un kultūras koordinatore

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Ārpus no saviem tiešajiem pienākumiem, centīšos arī vairāk saliedēt valdi un VD biedrus, lai viņi nejūtas izstumi.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
To redzēju kā iespēju izaugsmei.

Kura ir Tava mīļākā filma?
"*Temple Gardin*" ("Templa Grandina")

JĀNIS PĒTERSONS

Finanšu koordinators

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Sakārtošu VD finansējumu, lielais mērķis ir piesaistīt sponsorus.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
Darbojoties kā VD priekšsēdētāja vietnieks, šogad guvu ieskatu VD finansēs un saprotu, kas vēl ir jāpaveic, kādas ir esošās problēmas.

Kura ir Tava mīļākā filma?
"*Forrest Gump*" ("Forests Gamps").

DIĀNA LĀCE

Mediju koordinatore

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Centīšos uzturēt skolas prestižu sociālajos tīklos, nenolaidīšu uzlikto latiņu, kas man ir atstāta.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
Izvēlējos tieši medijus, jo tas ir tas, ko jau ikdienā daru un mani tas ļoti interesē, aizrauj.

Kura ir Tava mīļākā filma?
Filmas neskatos.

DIĀNA MIKĀNE

Noformējuma koordinatore

Ko ievērojamu grasies paveikt šajā gadā VD labā?
Pirmģimnāzistu dzīvē ienesīšu vairāk krāsas.

Kāpēc izvēlējies tieši šo amatu?
VD darbojos jau 2 gadus, ir pieredze gan plakātu veidošanā, kā arī noformēšanā. Esmu pabeigusi mākslas skolu, un, iedvesmojoties no Sarmas izlēmu, ka vēlos pieteikties.

Kura ir Tava mīļākā filma?
Tādu ir daudz. Viena varētu būt "*The Boat That Rocked*" ("Radio pirāti").

SARMA REITERE

12. maijā atjaunotā skolas mājas lapa www.r1g.edu.lv *svin savu 2. dzimšanas dienu, tāpēc jubilejas priekšvakarā uz sarunu esmu aicinājusi jauniešus, kuri stāvējuši klāt mājas lapas šūpulim un veiksmīgi to arī izaudzinājuši un kuri pabeidz viens otra teikumus, - Niku Evaldu un Reinholdu R. Razumu.*

Kā Jūs atradāt viens otru un nolēmāt kopā strādāt?

Niks Evalds – Leģenda vēsta, ka pie mūsu liktenīgās satikšanās vainojams mūsu abu biedrs Ernests Bordāns. Bija kāds cits projekts, kam viņš meklēja *datorčaļus*, izveidojot par to diskusiju paralēlklašu domubiedru grupā, es viņam atbildēju. Tā tas viss sākās. Viņš mani iepazīstināja ar Reinholdu.

Un tad Jūs izdomājāt, ka kopā taisīsiet mājas lapu?

NE – Nē, es to izdomāju. Jau pirms atnākšanas uz šo skolu (10.klasē) es zināju, ka skolas mājas lapas atdzīvināšana bija tā lieta, ko es vēlos izdarīt, ko es izdarīšu. Tā kā kopā jau radījām šo iepriekš minēto projektu, skolas mājas lapa bija tikai loģisks sadarbības turpinājums.

Kāda bija jūsu iepriekšējā pieredze šajā jomā? Vai nebija bail uzņemties tik nopietnu projektu?

Reinholds R. Razums – Mēs no nekā nebaidāmies.

NE – Jā, mēs esam bezbailīgi kareivji.

RRR – Iepriekš biju zīmējis un veidojis dažādus darbus *Adobe Photoshop* un *Adobe Illustrator*, tomēr tas nebija nekas nopietns, nekas plašai publikai apskatāms.

NE – Es arī nebiju taisījis tāda mēroga lapas, bet zināju, ka pie skolas lapas gribu strādāt.

Kādas vadlīnijas, pie kurām pieturēties, deva skolas vadība mājas lapas izveidei, vai varbūt Jums tika atļauts brīvi izpausties pēc savām spējām un prasmēm?

RRR – Lielā mērā viss tika bāzēts uz veco mājas lapu. Saturiski tā bija slikta, taču struktūra bija labi izstrādāta. Ņemām vērā arī vispārpieņemtas normas, kā veido, izkārto šādas lapas.

NE – Mēs uzrakstījām pamata plānu un tad devāmies runāt ar direktoru. Viņš pārsvarā visam piekrita, tikai dažas lietas bija jāpamaina.

Visi saprot, ka lapas izveide bija laika un darba ietilpīgs process, taču cik daudz laika mājas lapas un arī sociālo vietņu profilu uzturēšana prasa ikdienā?

RRR – Astoņas stundas dienā. Mēs neguļam.

NE – Jā, mēs *tweetojam* naktīs.

Zināms, ka esat atbildīgi arī par *@RV1G* profilu. Skolas *twitter* kontam ir teju tūkstotis sekotāju - visvairāk no visām skolām Latvijā. Kā jums šķiet, kāpēc tā?

RRR – Tāpēc, ka mēs pārdomāti un labi *tweetojam*, un tas konts ir lielisks. *(smejas)* Tāpēc, ka mūsu skola visiem interesē, mums seko daudzi skolas absolventi, kas ir aktīvi *Twitter* vidē. Katrā ziņā uzskatu, ka mēs *tweetojam* labāk nekā skola ar labāko ārējo tēlu - Rīgas 25. vidusskola, kuras pašpārvaldes kontā tiek rakstīts bez garumzīmēm un tamlīdzīgi. *[Rīgas 25. vidusskola ieguva Rīgas Skolēnu domes balvu kā skola ar labāko ārējo tēlu 2012./2013. mācību gadā– aut.].*

Kāda ir Jūsu motivācija, apņēmība darīt, var teikt, melno darbu? Vienmēr taču var atrast kaut ko interesantāku, ko darīt brīvajā laikā, Reinholam bija VD prezidenta pienākumi, Nikam 12.sb klase, darbs, grupa.

RRR – Mēs to darām, pirmkārt, tāpēc, lai absolvējot šo skolu, kaut kas no mums te paliktu.

NE – Lai būtu labi padarīta darba sajūta. Vēlējāmies radīt kaut

ko paliekošu. Šobrīd joprojām ieguldam ļoti daudz darba, lai nodrošinātu platformas pārņemšanai, lai nākamgad mājas lapas uzturētājiem būtu vieglāk.
RRR – Darbs pie šīs lapas ir iešūpojis citus projektus. Kopā esam uztaisījuši vēl pāris mājas lapas.

Vai esat jau noskatījuši savus pēcgājējus, kas turpinās Jūsu iesākto darbu, lai nenotiktu tāpat kā ar iepriekšējo mājas lapu, kuras radītājs absolvēja, neatradis nevienu, kas uzņemtos webmastera pienākumus?
RRR – Tieši tāpēc Vidusskolēnu domē tagad ir izveidots mediju koordinatora amats, kas ir atbildīgs par to visu. Arī statūtos tas ir iekļauts, uzrakstīts uz papīra, lai būtu skaidrs, ka ir kāds, kura pienākums ir nodrošināt mājas lapas un sociālo tīklu profilu uzturēšanu.

Kur Jūs turpināsiet savas mācības? Vai jomās, kas saistītas ar IT?
NE – LU. *(abi smejas, Niks ilgi pārdomā atbildi)*
RRR – Nikam nepatīk šis jautājums.
NE - Es vēl neesmu izvēlējies konkrētu skolu, bet iespējams tai būs kāds sakars ar informāciju tehnoloģijām.
RRR – Viens no variantiem ir informāciju tehnoloģijas, tikai es vēl neesmu nolēmis, ko izvēlēšos. Tas ir atkarīgs no daudz dažādiem faktoriem.

Kādu Jūs plānojat sadarbību ar skolu pēc absolvēšanas?
RRR – Neplānoju atdot savu skapīša atslēgu, izmantošu to arī turpmākos gadus.

Zināms, ka strādājiet arī pie RV1Ģ absolventu biedrības mājas lapas, vai būsiet ieinteresēti un aktīvi absolventi, varbūt sāksiet kādas jaunas kustības, pasākumus?
NE – Primārais uzdevums būs sekot līdzi, kā te viss attīstās.
RRR – Mēs būsim gatavi uzlabot kaut ko mājas lapai, ja būs vajadzīgs. Internets tāpat kā Rīga, nekad nebūs pabeigts.

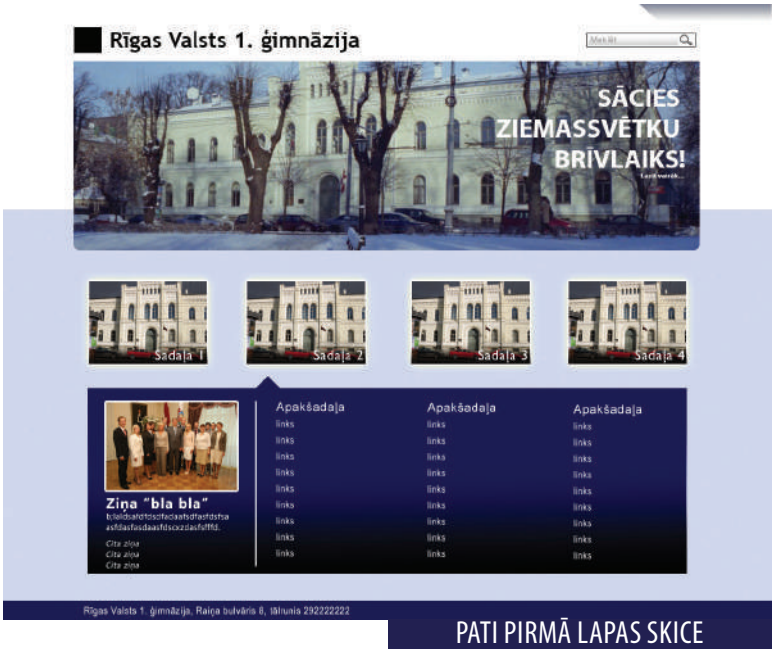

PATI PIRMĀ LAPAS SKICE

Interesanti fakti.

Piecas dienas, kad vietne tikusi apmeklēta visaktīvāk, ir bijušas:

1. 2013. gada 30. aprīlis, 1094 unikālie apmeklējumi;
2. 2013. gada 29. aprīlis, 932 unikālie apmeklējumi;
3. 2012. gada 14. maijs, 881 unikālais apmeklētājs.
4. 2012. gada 13. maijs, 761 unikālais apmeklētājs;
5. 2012. gada 6. maijs, 708 unikālie apmeklētāji.

Pieci populārākie raksti, kas visvairāk apskatīti caur saitēm no sociālajiem tīkliem:

1. "2013./2014. Mācību gada iestājeksāmenu rezultāti", 2020 klikšķi
2. "Gada Balva 2012", 1465 klikšķi;
3. "Sēru vēsts", 1403 klikšķi;
4. Bildes no vidusskolas Ziemas balles, 616 klikšķi;
5. 10. klašu iepazīšanās pasākuma bildes, 445 klikšķi.

Pieci populārākie vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu konti Twitter.com

1. @RV1G, Rīgas Valsts 1. ģimnāzija, 991 sekotājs;
2. @RV2Gimnazija, Rīgas Valsts 2. ģimnāzija, 983 sekotāji;
3. @r6vs, Rīgas 6. vidusskola, 757 sekotāji;
4. @OV_tehnikums, Ogres Valsts tehnikums, 442 sekotāji;
5. @dobele_dvg, Dobeles Valsts ģimnāzija, 414 sekotāji.

ANNA BINDERE

THE MOONHOUSE

SĒDIETIES PIE MŪSU GALDIŅA!

Pirms 2 gadiem kādā saulainā marta pēcpusdienā, kad skolā jau septīto reizi norisinājās jauno mūziķu konkurss Pirmā Plate, pirmoreiz pasauli (jeb sporta zāles grīdu) satricināja The Mike Hawk Band. *Četri klasesbiedri ideju par grupu audzēja un loloja jau kopš pirmā pazīšanās mēneša, bet par pirmo atspēriena punktu kļuva skolotājas Santas Grigus uzdotais mājasdarbs literatūrā – jebkādā tehnikā atainot brīvi izvēlētu dzejoli–, kur* The Mike Hawk Band, *par pamatu ņemot zināmo Raimonda Paula melodiju, iespēlēja dzejnieka Alfrēda Krūkļa* Mežrozīti *džeza noskaņās. Tomēr pilnā nopietnībā puiši vērsim pie ragiem ķērās vien tad, kad padzirdēja par gaidāmo konkursu. Katrs bija kaut ko strinkšķinājis, kaut ko dauzījis, turklāt Tomiņš nule kā nopircis basu.*

Togad viņi uzvarēja, balvā saņemot tradicionālo zelta plati un iespēju veikt ierakstu profesionālā studijā. Uzvarai sekoja pāris koncerti Rīgas bāros un klubos: *Bubamara, Nabaklab*, vēlāk arī *Depo, a Nice Place*, kādreizējā *Rock'n'Riga* u.c.

Pagājušā gada pavasarī nelielā metienā dienasgaismu ieraudzīja arī puišu pašu sponsorētais un ar draugu palīdzību maketētais un līmētais *The Mike Hawk Band* trīs dziesmu EP [*extended play* - aut. piez.], bet gads ir pagājis un daudz kas mainījies. No četriem klasesbiedriem arī ne vēsts – bungas (un grupasbiedrus) tagad dauza Rīgas Doma kora skolas džeza vakara nodaļu beigušais Reinis, savukārt ģitārists Niks dezertējis uz paralēlklasi, kopā atstādams vien Tomu un Edvardu. 2013. gadu iesākot, puiši atmetuši veco nosaukumu, kļūstot par *The Moonhouse*, tomēr labākais ir vēl priekšā!

Maijā gaidāms grupas pirmais albums *Welcome to Our Table*, kā arī tā prezentācijas koncerts Kaņepes Kultūras centrā. Blūzs, džezs, fanks, podiņu krāsns, cilvēku čalas, pēdējie tramvaji, atelpa pēc padarīta darba – tāds, lūk, vakars.

Albuma sešpadsmit dziesmu garumā mierīga pievakare pārtop piedzīvojumu pilnā naktī un miegpilnā rītā, kad cilvēks, noguris no rutīnas, no skriešanas, no raizēm par veselību, par labklājību, par naudu un ģimeni, pat pamostas piekusis. „Laiks ir mānīgs, laiks skrien pārāk ātri un parauj mūs līdzi," saka *The Moonhouse* un aicina no skrējiena atvilkt elpu. Pie galdiņa lūdz piesēst ne tikai Toms, Edvards, Niks un Reinis, bet arī Arta (elektriskās ērģeles), Ēriks (saksofons), kā arī maigās balstiņas Marija un Inese.

„Albumu izdodam pavasarī, kad daba atbrīvojas un pat cilvēki atļaujas visādas vaļības, lai tas būtu kā atgādinājums, ka tieši brīvības cilvēkam trūkst. Šajā aptuveni pusotru stundu garajā skaņu celiņā, kas ironiskā kārtā radies salīdzinoši lielā sasteigtībā, arī būs meklējama šī rutīnas uzvarētā cilvēka brīvības izjūta," piebilst Edvards.

Teroristu pārtrauktās diskusijas

20. aprīlī Rīgas Ekonomikas augstskolā notika MUN *jeb* Model United Nations*, Apvienoto Nāciju simulācijas spēle. No Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas dienu garo pasākumu apmeklēja Dagnija Strīķe un Sigita Zvejniece, pārstāvot Portugāli. Kas ir* MUN*? Kā jau tika minēts, tā ir simulācijas spēle, kurā tiek debatēts par dažādām pasaulē svarīgām tēmām. Katra delegācija pārstāv atsevišķas, iepriekš piešķirtas valsts viedokli. Šajā sesijā tika pārstāvētas trīs komitejas – ģenerālā asambleja, drošības padome un ekonomikas-sociālā komiteja. Kopā sesija pulcēja aptuveni simts studentu no Latvijas, Eiropas un citām pasaules valstīm. Par to, kā sesijā gāja un negāja – Sigitas Zvejnieces apskats.*

SIGITA ZVEJNIECE

Mierīgs dienas vakars, kad maksimālais, kas varētu notikt, ir ziņa par jaunu kontroldarbu, reizēm izvēršas pavisam citādi. Kādā no šiem vakariem Dagnija Strīķe man piedāvāja pieteikties *MUN* un man bija tikai viena atbilde – kāpēc ne? Pirms šī vakara par to, kas ir *Model United Nations* dzirdējusi nebiju, un arī pēc ātra apraksta nekas skaidrāk nekļuva. Bet, tā kā man jau bija bijusi Eiropas Jauniešu parlamenta pieredze, nolēmu, ka *MUN* varētu būt kas līdzīgs.

Pēc neliela haosa ar e-pastiem un neskaidriem mājieniem par to, kas būs jādara, beidzot tikām pie savas valsts – Portugāles, un pirmais punkts dienas kārtībā, protams, bija izpētes veikšana. Izrādās, Portugāle tomēr nav tāda parasta piedeva Eiropas Savienībai, bet tas laikam neattiecas uz stāstu. Pirms *MUN* jāsagatavo pozīcijas dokuments, kurš atspoguļo valsts nostāju pret problēmu (Arābu pavasaris, Sīrijas krīze). Lieki teikt, ka tas nemaz nebija viegli - it īpaši tamdēļ, ka mirklī, kad rakstīšana pabeigta un statistika ievadīta, Sīrijā tiek nomesta vēl viena ķīmiskā bumba.

Kad gatavošanās darbi bija garām, klāt jau bija arī 20. aprīlis, viegli apmākusies diena, kad, papēžiem klabot, bija jāsteidzas uz Rīgas Ekonomikas augstskolu, lai nenokavētu. Kādēļ torīt nebraucu ar sabiedrisko transportu? Labs jautājums, joprojām neesmu uz to atradusi atbildi. Lai nu kā, kad laimīgi nokļuvām galā un saņēmām vārdu kartītes, viss varēja sākties! *MUN* sastāvēja no trim daļām – pirmās divas bija debates par un ap tēmu, ik pa laikam nonākot pie jautājumiem par karu, atomieročiem vai Amerikas ieroču biznesu, trešā daļa – krīze. Ja jau otrajā debašu riņķī tika iespēlēti vairāki neīsti notikumi, piemēram, spridzināšanas vairāku valstu galvaspilsētās vai tas, ka Izraēla piesaka karu Sīrijai, tad trešā daļa bija šoks. Tikko, kā debates ir atsākušās, notiek teroristu uzbrukums, kas arī ir simulācija, bet pirmās sekundes sajūtas nav no tām patīkamākajām. Pieauguši vīrieši maskās un ar ieročiem kaut ko izkliedz krievu valodā.Neizvērsīšos garos un plašos aprakstos kas un kā, labāk uzreiz nonāksim pie secinājumiem. Pirmkārt, dažas organizatoriskās neveiksmes var piedot, jo šāds pasākums Latvijā notiek pirmo reizi. Otrkārt, sižets bija pārsteidzošs un atmiņā paliekošs. Treškārt, sastaptie cilvēki, pārsvarā studenti no dažādām universitātēm, kā arī tuvām un tālām valstīm, bija brīnišķīgi, un pavadītais laiks ar viņiem bija tā vērts. Lai gan *MUN* diskusijas vairāk vai mazāk grozījās par un ap politiku, šie problēmjautājumi tik nolikti malā noslēguma ballītē (lai gan daži, kuri nejutās tā, ka būtu izteikuši savu domu līdz galam debates laikā, tik viegli mierā nelikās!). Kopumā pasākums bija jautrs un tā pavisam noteikti bija pieredze, kuru vērts gūt - varbūt nākamgad?

APĀTIJA, EMPĀTIJA, ĒSTGRIBA

Mēs sēdējām četratā ar apgrieztām krūzēm un spriedām par dzīvi.

- Laikam jau cilvēku dzīves ir palikušas pārlieku garlaicīgas, ņemot vērā, ka tie konstanti cenšas tās sarežģīt.

- Es domāju, ka pie vainas ir otrdienu vakaru romantiskās filmas – mēs aizmirstam pateikties par to, kas mums ir, un nemākam sadzīvot ar to, kas mums tiek dots. Sieviete nerunā, mētā traukus, sagriež viņa kreklus, norunā sirdi plosošu monologu un lec lejā no 5. stāva. Bet neviens neķer. Viņš laikam neredzēja to pašu sēriju, ko viņa... Es jums saku, man nevajag filmas, lai teiktu, kā mīlēt!

- Man nevajag žurnālus, lai teiktu, kā dzīvot!

- Man nevajag naudu, lai saprastu, kā baudīt!

- Man nevajag nāvi, lai saprastu, ko var zaudēt!

- Apgriezīsim krūzes par to!

- Un mēs visi kaut kur dzenamies un skrienam. Ko mums iemācīja skolā – jo ātrāk noskriesi, jo lielāka būs konfekšu kārba. Bet miljons jūdzes jau nav tik daudz – trīs reizes apkārt zemes lodei un atkal tepat, četru soļu attālumā.

- Te nu tev ir izvēle. Tu vari skriet un nedomāt vai arī palikt un domāt. Neviens vēl nav tapis gudrs, kurš variants ir veselīgāks.

- Es, personiski, vienkārši sēžu un gaidu, kad pienāks rīts. Vienīgais, kas patiesi ir, ir mūsu apziņa. Varbūt jūs neesat, varbūt jūs esat desmit. Varbūt es runāju, bet varbūt es domāju. Varbūt mani vārdi skrien pagātnē, bet varbūt tos aprij nākotne. Varbūt ir tikai šis brīdis un šī telpa un tur, aiz tām durvīm, nekā nav, līdz brīdim, kad es tās atveru. Tas „varbūt" mūs iedzīs kapā, ka es jums saku!

- Tu pats vari izvēlēties, ar ko spēlēties.

- Bet kā tad sāpes?

- Sāpes jau nerada rētas. Rētas rada papīrs un metāls, un uguns. Vārdus un nosaukumus izdomāja cilvēki, tāpēc tie neko nenozīmē. Sajūtas cilvēki neradīja, tāpēc tu vari saukt sāpes par slāpēm, slāpes par mīlestību vai mīlestību par sāpēm.

- Cik viegli tomēr ir mīlestību sajaukt ar vēdergraizēm.

- Varbūt man pazaudēt vārdu?

- Viņš tevi pievīla. Viņš pameta darbus, lauza solījumu. Viņš bija solījis darīt visus tavus darbus tavā vietā, kamēr tu meklēsi laimi. Bet zini, es tomēr viņu saprotu, jo redz, līgumā bija rakstīts: līdz tu atradīsi savu laimi...Arī viņš saprot, ka tu meklē neiespējamo. Tomēr, kas es esmu, lai jums ko teiktu, ja pat paša sirdsapziņa mani vairs neklausa.

- Es atzīšos, man bail būt vienatnē, man nepatīk atrasties tagadnē. Bet mani pirkstu gali pie aukstā asfalta ir vienīgais, ko jūtu. Tad nu es te sēdēšu un izbaudīšu, kā tas ir – just.

- Hei, paskaties tur augšā! Putnu kāsis lido aplī. Cīnoties pret likumiem un esot kopā, nemanot likumus un aizmirstot lidot, tie dzīvo...

- Es piedodu visiem par to, ka viņi ir cilvēki.

Elīza Bula

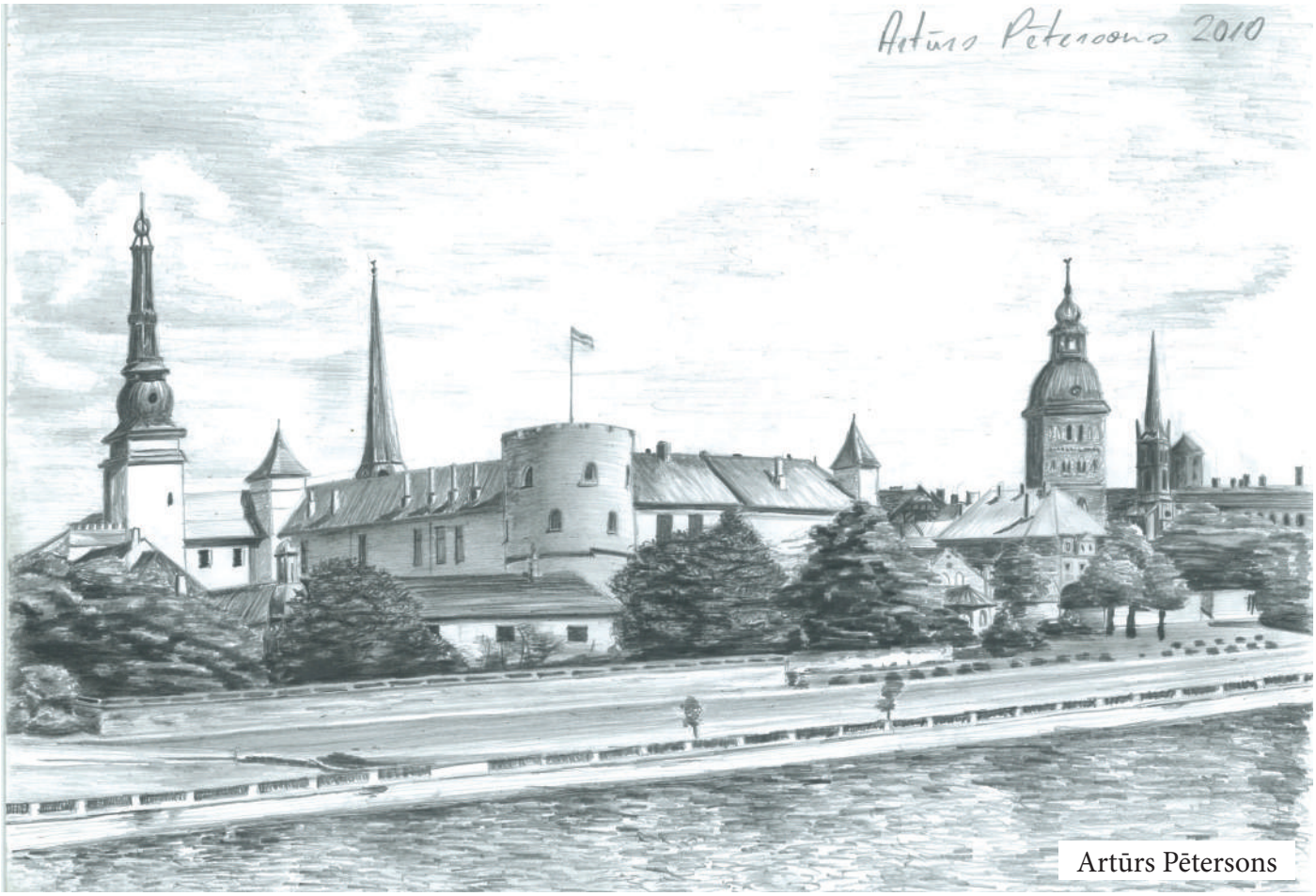

Artūrs Pētersons

Artūrs Pētersons

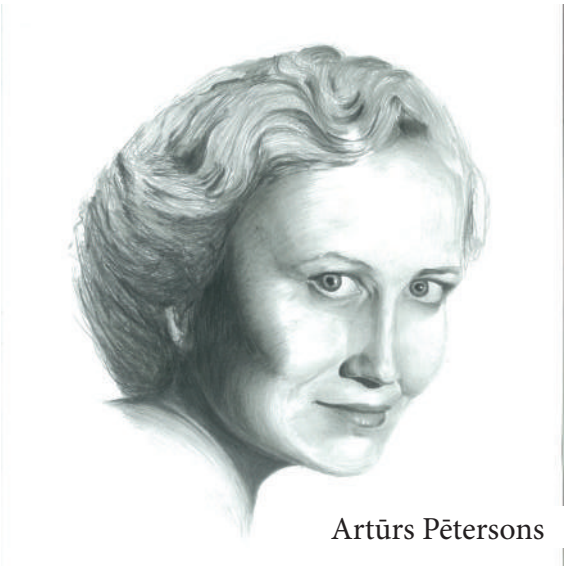

Artūrs Pētersons

Pamalē klusi gaudo vilks. Viņam sāp sava bara sāpes, bet viņš nespēj tiem palīdzēt, jo palīdzēt tie var tikai paši sev. Es aizveru acis un izdzīvoju vientuļu asaru. Var jau būt, ka tā kādu izdziedēs. Laiks paskrien, paklūp pār akmeni un sāk vilkties. Ieelpoju dzīves putekļus. Daudz jau nav atlicis. Trauslās nabassaites, kas mūs saista pie ķermeņiem var pārtrūkt kuru katru brīdi. Jāelpo plašāk. Bet ko? Aizslaucīt putekļus un nomazgāt logus, lai ielaistu Saules gaismu. Atvērt dvēseles logus līdz galam vaļā, lai ielaistu svaigas vēsmas. Un tad drebināties salā, jo vējš izsitis visus logus. Laikam jau. Labāk nekā turēt logus aizkrampētus mūžību un vēl dienu.

Katrīna Daila Neiburga

Katrīna Daila Neiburga

Katrīna Daila Neiburga

MADARA MEĻŅIKA, EVIJA DIŠLERE

PAR SKOLU, ĶĪMIJU UN TO, KO ELLĒ SKOLOTĀJI NO MUMS GRIB.

Ikviena skola saistās ar tās absolventiem. Viņi godam nes skolas vārdu plašajā pasaulē un ir kā lielisks paraugs esošajiem un nākamajiem skolēniem, iedvesmojot tos studiju programmu un dzīvesstila ziņā.
Viens no Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas pazīstamākajiem absolventiem ir Einars Repše – fiziķis, labas literatūras pazinējs, politiķis, mākslinieks un ļoti spilgta personība. Rīgas Ģimnāzijas Laikiem tika dota šī lieliskā iespēja uzzināt sīkāk par viņa skolas gaitām un to, kāda bija Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas nozīme Einara Repšes dzīvē.

Liels paldies par to, ka piekritāt šai intervijai! Uzdrošināšos teikt, ka Jūs esat no Latvijā vispazīstamākajiem cilvēkiem, ar kuru ir saistīta Rīgas Valsts 1. ģimnāzija. Kāda ir bijusi saskarsme ar skolu pēc tās absolvēšanas?

Virtuāli visnotaļ izteikta. Bieži vien tiek pieminēta Rīgas Valsts 1. ģimnāzija – manā laikā to sauca par Rīgas 1. vidusskolu -, bieži sanāk sastapties ar saviem skolasbiedriem, gan pazīstamiem, gan nepazīstamiem, bieži ir iznācis braukt garām ēkai Raiņa bulvārī, ar kuru saistās tik daudz atmiņu. Bet fiziski laikam gan skolu es neesmu apmeklējis, vismaz pēdējo desmit gadu laikā ne.

Kāds, Jūsuprāt, ir tipiskais pirmās ģimnāzijas skolēns un absolvents un vai pats sevi ar tādu asociējat?

Es esmu Rīgas 1. vidusskolas absolvents, mācījos no 9. līdz 11. klasei, tātad 3 gadus, un šis ir bijis neizdzēšams un neaizmirstams laiks manā dzīvē. Manuprāt, Rīgas pirmās ģimnāzijas liela vērtība ir tieši tās skolēni. Arī skolotāji - ļoti daudz interesantu un vērtīgu personību ir bijis skolotāju vidū-, bet milzīga vērtība, ko mēs varbūt dažreiz nenovērtējam, ir tieši skolēni. Acīmredzot tas veids, kādā pirmā ģimnāzija atlasa savus skolniekus ir bijis vēsturiski ļoti veiksmīgs, un tur mēs varam runāt par zināmu elitārismu, jo uz pirmo ģimnāziju vienmēr mērķtiecīgi nāk cilvēki, kuri vēlas piederēt tieši šai skolai. Liela daļa no tiem ir arī skolēni, kas pastiprināti interesējās par fiziku, matemātiku, ķīmiju un dabaszinātnēm. Ļoti atzīstams ir veids, kādā pirmā ģimnāzija īsteno savu politiku, kad, gadījumā, ja skolnieks, kurš vēlas mācīties šajā skolā, ir ar sekmēm dabaszinātņu olimpiādēs, viņš tiek uzņemts pirmajā ģimnāzijā ārpus konkursa.

Tas bija arī mans gadījums, jo pamatskolā ļoti ieinteresējos par fiziku un ķīmiju un, kad manās rokās nonāca abu šo priekšmetu grāmatas, tās lasīju ar ļoti lielu aizrautību un interesi. Ne vienmēr biju sekmīgs pārējos priekšmetos, kuri man patika mazāk, jo vienmēr esmu vairāk koncentrējies uz to, kas mani tieši interesē, mazlietiņ palaižot garām to, kas manās acīs nav tik svarīgs. Līdz ar to es, beidzot 8. klasi, ļoti mērķtiecīgi pats gāju uz pirmo vidusskolu, jo vēlējos padziļināti mācīties fiziku. Tā bija mana izvēle, neviens cits to neietekmēja, arī vecāki tika nostādīti izvēles priekšā un to arī labprāt pieņēma, un tā, kā es toreiz biju piedalījies fizikas olimpiādēs, mani 1. ģimnāzijā uzņēma ārpus konkursa. Es pat neesmu pārliecināts, vai būtu nokārtojis iestājeksāmenus, ja būtu startējis vispārējā kārtībā! To mēs varētu tikai pārbaudīt, jo es vispār nebiju pedantisks teicamnieks un manās zināšanās droši vien bija arī robi, taču tajās jomās, kas mani ļoti interesēja, man bija ļoti labi rezultāti, un tad, kad es aiznesu direktoram Damlicam savus diplomus, lieta bija atrisināta.

Šī skolas politika, manuprāt, ir ļoti veiksmīga. Tā kaut kur atgādina amerikāņu politiku attiecībā uz imigrantiem. Jūs varbūt būsiet dzirdējuši, ka ļoti daudzi cilvēki no visas pasaules vēlas pārcelties uz dzīvi Amerikā, tamdēļ ļoti daudzi sacenšas par uzturēšanās atļaujas iegūšanu, kas ir sarežģīts process. Nav viegli saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju un nav viegli arī iekļauties, piemēram, pārceļoties no Trešās pasaules valsts. Taču šādi likumi neattiecās uz cilvēkiem, kuriem ir izcili sasniegumi. Amerikāņiem ir tā saucamā „Ģēniju vīzu" programma - ja cilvēks kādā jomā uzrāda patiešām izcilus sasniegumus, viņam uz Ameriku pārcelties ir ļoti viegli un tur viņu sagaida ar atplestām rokām. Esmu pat dzirdējis pašu amerikāņu vērtējumu, ka tādā veidā tiek ļoti gudri aizpildīti izglītības sistēmas robi un trūkumi. Ja nav izdevies radīt izcilus speciālistus visās jomās, viņi tos importē. Noteikti šī politika – piesaistīt spējīgus cilvēkus, aicināt viņus sadarboties un labprāt iekļaut savā kolektīvā – ir ļoti pareiza un prātīga un nodrošina nebeidzamu inovāciju kopumu, motoru Amerikas ekonomikai. Tieši to pašu jau dara arī Rīgas Valsts 1. ģimnāzija, veidojot divu tipu atlasi, un tā ir ļoti gudra sistēma.

Tā nu es savā laikā pārcēlos no 4. vidusskolas - tagad tā ir zināma kā Angļu ģimnāzija. Kontrasts starp klases kolektīvu 4. vidusskolā un 1. vidusskolā bija milzīgs par labu pēdējai, tāpēc es vēlreiz vēlētos uzsvērt to, ka šīs skolas viena no galvenajām vērtībām ir tās skolēni un veids, kā tie tiek atlasīti. Ne velti mēs vēlāk dzirdam, ka pirmās ģimnāzijas absolventi lielā skaitā ir sastopami visās stratēģiski svarīgajās vietās un uzņēmumos un ka viņi ļoti veiksmīgi kāpj pa karjeras kāpnēm. Protams, labas ir arī citas skolas, bet 1. ģimnāzija dominē.

Arī skolas gaitas starp gudriem un spējīgiem klasesbiedriem patiešām bija gandarījumu sniedzošas. Klases kolektīvam ir milzīga nozīme, jo ir svarīgi, par ko interesējas un runā pārējie cilvēki, kā viņi domā un attiecas pret dzīvi. Līdz ar to uz jautājumu par to, kāds ir tipisks pirmās ģimnāzijas skolnieks un absolvents, es teiktu – īpašs!

Šāds apraksts noteikti sagādā prieku un lepnumu ikkatram, kurš mācās un ir mācījies Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā! Tiesa, Jūs minējāt arī to, ka ļoti svarīgi arī skolotāji. Varbūt, ka ir kāds skolotājs, kas īpaši palicis atmiņā?

Jā, protams! Skolotāja Slītere,

skolotāja Dedlava, skolotāja Vija Piese – literatūras skolotāja. Pirmo reizi dzīvē es sapratu, ko nozīmē mācīt literatūru! Savā ziņā man ir pārmetumi citiem saviem literatūras skolotājiem visās skolās, kuri man regulāri bija likuši rakstīt visādus sacerējumus un citus rakstiskos darbus. Tajos es parasti saņēmu ļoti sliktas atzīmes gan par literāro daļu, gan par interpunkciju. Bet tas taču esmu es, kuram runāšana un diezgan pārliecinošu un iedvesmojošu runu sacerēšana nekad nav sagādājusi problēmas, nekad neviens cits to nav darījis manā vietā! Rakstīt es protu, grāmatas arī lasīju diezgan daudz... un sacerējumos ieguvu neapmierinošas un knapi pieņemamas atzīmes. Kāpēc? Tāpēc, ka neviens no skolotājiem man nebija paskaidrojis, ko ellē viņi no manis grib! Uzlikuši kaut kādu ievadu, iztirzājumu un nobeigumu cietu šablonu veidā, nepaskaidrojot, kas īsti man ir jādara un ko no manis sagaida! Atceros, ka reiz spontāni, vēl pirms biju nonācis pie skolotājas Vijas Pieses, atmetu visam ar roku un kādu stāstu uzrakstīju, neievērojot nosacījumus, un tas tika kaut kā ļoti augstu novērtēts. Tad nu sapratu, ko no manis sagaida! Kāpēc uzreiz neteica? Un es mocījos, ko tur ievadā, ko iztirzājumā rakstīt...Tas pierāda, ka skolotājam ir skaidri un gaiši jāpaskaidro, ko viņi vēlas panākt, viņiem ir jāvada skolēni, un Vija Piese bija viena no tām literatūras skolotājām, kas patiešām mācīja literatūru ļoti interesantā un saprotamā veidā.

Tāpat es atceros zīmēšanas nodarbības, tās gan bija pamatskolā. Jūs droši vien būsiet dzirdējuši, ka vēlākā dzīves stadijā es mazliet gleznoju un gāju uz Mākslas akadēmijas kursiem. Gleznošana un krāsas mani ir interesējušas un fascinējušas kopš agras bērnības! Zīmēšanas stundā man iedeva kaut kādas zīmuļus un teica: "Zīmē, bērniņ!" Nu bet kā!? Tad būtu paskaidrojuši, ko nozīmē uzvilkt elipsi, kādā veidā ēnot vai kādi ir kompozīcijas pamatlikumi! Būtu parādījuši... bet nē, tikai „Zīmē, bērniņ!". Tā nu daži bērniņi, kuriem bija dabas dots talants zīmēšanā, arī labi zīmēja. Tie, kuriem nebija dabas talanta uzreiz pašiem zīmēt, piemēram, man, tie arī nezīmēja. Skolotāja neiedeva pamatus, kuri taču bija tik nepieciešami! Vēlāk gan man visu paskaidroja Mākslas akadēmijas kursos, tad es beidzot sapratu, cik tas ir vienkārši un skaisti! Skolotājai vajadzēja bērnu mazliet ievadīt šajā jaunajā, nezināmajā lietā, taču ne visi to darīja, tāpēc es prieku atceros vissaprotošākos un pamācošākos skolotājus.

Vēl bija arī mācību daļas vadītāja skolotāja Strazdiņa, ļoti simpātisks cilvēks, bija skolotājs Hofrāns, bija daudz labu skolotāju!

Kā tieši iepazināties ar ķīmiju un fiziku? Vai arī tas bija skolotāju dēļ un vai arī pirmajā ģimnāzijā ar skolotājiem šajos priekšmetos Jums bija paveicies?

Fizika un ķīmija man iepatikās pamatskolā un šajos priekšmetos es pats mēģināju izzināt pasauli. Piemēram, ar ķīmiju aizrāvos ne pa jokam, kad, gaidot ķīmijas stundas (tās vēl nebija sākušās, bet zināju, ka drīz jau jābūt šādam priekšmetam), es sajaucu zilo graudiņu šķīdumu ar cukuru. Pēkšņi ar lielu pārsteigumu pamanīju, ka zilie graudiņi izkrīt nogulsnēs. Iedomājieties, zilo graudiņu šķīdumam pieber cukuru un pēkšņi šķidrums kļūst skaidrs, un glāzes apakšā ir kaut kādas brūnas nogulsnes! Man, mazam puikam, tas bija tāds pārsteigums un, protams, es ar lielu nepacietību gaidīju pirmās ķīmijas stundas, kad aiznesu skolotājai parādīt savu brīnumu - „Redziet, skolotāj, kas te ir noticis!"

Pamatskolā ķīmiju es mācījos pats klasē pēc grāmatām. Kaut kur biju dabūjis vidusskolas grāmatas par neorganisko ķīmiju un tā nu vienkārši lasīju uz priekšu. Nesanāca gan klausīties tajā, ko skolotāja stāstīja, jo tas viss man jau bija zināms, tāpēc vienkārši mācījos tālāk. Jā, pamatskolā man ar ķīmiju nudien gāja ļoti labi! Gan interesēja, gan aizrāva, gan padevās – tieši neorganiskā ķīmija. Vidusskolā neprātastā kārtā organiskā ķīmija mani vairs neinteresēja. Tur bija pārāk daudz savienojumu un iespēju, pazuda tā skaistā un loģiskā vienkāršība un skaidrība.

Ar fiziku iepazinos nedaudz savādāk, bet arī caur grāmatām. Tēva grāmatu plauktā biju atradis „Saistošo fiziku" un „Saistošo mehāniku", un tās mani aizrāva. Es šīs grāmatas vienkārši apriju! Arī fizikā paralēli lasīju papildmateriālus, tiesa, šajās stundās gan reizēm arī klausījos, ko skolotāji runā. Vidusskolā šis priekšmets un tieši elektronika kļuva par man visvairāk interesējošākajiem, ķīmiju atstājot novārtā, lai gan reizēm gāju gan arī uz Politehniskā institūra ķīmijas fakultātes laboratorijām un šo to sintezēju.

Vai sanāca arī sadarīt kādas blēņas?

Jā, spridzinājām skolas pagalmā! Tur blīkšķēja un dunēja, šī nu bija tā ķīmijas nozare, par kuru interese man saglabājās arī vidusskolā.

LĪDZ AR TO UZ JAUTĀJUMU PAR TO, KĀDS IR TIPISKS PIRMĀS ĢIMNĀZIJAS SKOLNIEKS UN ABSOLVENTS, ES TEIKTU – ĪPAŠS!

Ar dažiem puikām no klases iemācījāmies sintezēt arvien skaļāk blīkšķošus ķīmiskos savienojumus un biedējām pārējos. Izveidojām arī ilgstoši kvēlojošos degļus, un, kad starpbrīdī degli aizdedzināja, tas apmēram tikai stundas vidū sprāga. Protams, ir jāuzsver arī tas, ka šīs lietas ir jādara, ievērojot drošību, un ir jāizvairās no lidojošajām šķembām, bet tādas nu bija tās blēņas, kuras mēs darījām.

Kādā vidusskolas vasarā kopā ar dažiem klasesbiedriem nonācām nometnē „Alfa". Tur bija fiziķi, ķīmiķi, biologi un matemātiķi, arī es biju viens no ķīmiķu pārstāvjiem. Ķīmiķi bija saveduši veselas kaudzes ar ķimikālijām, pamatā domātas dažādu blīkšķinātāju izgatavošanai un viens no sprāgstošajiem materiāliem bija acetoperoksīds, kuru mēs, rūpēdamies par to, lai nevienu nevarētu apdraudēt šķembas, tinām avīžpapīra tūtiņās, lai sprādziena rezultātā nerastos nekas bīstamāks par papīra skrandām un, protams, skaņu. Tā nu tramdījām vietējo mieru ķīmiķiem raksturīgā veidā.

Visi jau ir darījuši kādas blēņas. Vēlāk, kad cilvēks aug un iegūst pieredzi, viņš saprot, ka blēņas vajag darīt, taču vienmēr ir jāpiedomā pie tā, lai ne apkārtējiem, ne sev netiktu nodarīta nekāda skāde un blēņas tiktu darītas drošā veidā. Arī mūsdienās daudzi dara trakas lietas un mēģina atkārtot citu blēņas, bet pati galvenā ir drošība, drošība un vēlreiz-drošība! Profesionāli sportisti vienmēr piesprādzējas, lieto aizsargbrilles un ķiveres, domā par sekām, un tad viņi var darīt daudz lielākas un interesantākas lietas un vairāk riskēt, nevienu neapdraudot.

Vai skolas laikā kādreiz radās arī kādi pārpratumi vai nesaskaņas ar skolotājiem?

Pamatā nesaskaņas radās pāris neapmeklēto stundu dēļ. Ja jau kaut kas aizrauj, piemēram, elektronika vai citas lietas, tad taču tu neiesi sēdēt parastās stundās! Tā nu sanāca arī kāda nopietna saruna ar skolotājiem. Tomēr tās nebija skarbas, jo skolotāji pirmajā ģimnāzijā bija ļoti gudri, saprotoši un lieliskas personības.

Ko, Jūsuprāt, pirmā ģimnāzija Jums ir sniegusi rakstura un personības ziņā?

Pirmā ģimnāzija man ļāva iepazīties gan ar ļoti spējīgiem skolēniem, gan lieliskiem skolotājiem, to skaitā ārpusklases nodarbību vadītājiem. Viens no šādiem cilvēkiem, piemēram, bija Harijs Bušs, kurš bija elektronikas pulciņa vadītājs. Nesen viņš aizgāja mūžībā, lai viņam vieglas smiltis, bet tieši viņu varu nosaukt kā vienu no neaizmirstamākajām personībām un cilvēkiem, kuri man ir daudz ko snieguši. Skolotājs Bušs man ļoti daudz iemācīja gan elektronikas, gan programmēšanas ziņā, un viņam bija patiešām daudz audzēkņu.

Jūs esat plaši pazīstams arī ar saviem interesantajiem un aizraujošajiem hobijiem. Vai arī skolas laikā Jums bija kāds īpaši iecienīts brīvā laika pavadīšanas veids, ja neskaita jau minēto elektroniku?

Es ļoti daudz lasīju, un tad arī brīvā laika vairs nepalika.

Kādas ir Jūsu domas par pašreizējo izglītības sistēmu? Ko, Jūsuprāt, vajadzētu tajā mainīt? Vai ir arī kādas lietas, ko Jūs ieteiktu mainīt pirmajā ģimnāzijā?

Izglītības sistēmai ir mūžīgi jāmainās, lai tā būtu konkurētspējīga un progresīva. Kas nemainās, tas sāk stagnēt! Šodien izglītības sistēmā ļoti izteikti parādās jauns, dominējošs spēlētājs – internets, kas arī piedāvā izglītības iespējas, piemēram, *Khan Academy* vai *Coursera* palīdzību. *Khan Academy* ir tieši domāta vidusskolēnam, savukārt *Coursera* pārstāv nedaudz augstāku līmeni, respektīvi, augstskolas kursus. Internetā parādās ļoti labas kvalitātes izglītības programmas, kuras nodrošina slaveni pasaules līmeņa lektori, organizējot bezmaksas kursus un pat sniedzot iespēju iegūt kredītpunktus, tāpēc ar šo mediju arī mūsdienu izglītības sistēmai vajadzētu rēķināties! Internets radīs un jau rada revolūciju šajā sistēmā un ikkatrai skolai ir jāiet līdzi laikam un jāatrod veidi, kā piedāvāt bērniem visaugstākās kvalitātes zināšanas. Protams, arī paši skolēni un studenti nedrīkst sēdēt rokas klēpī salikuši un gaidīt, lai skola viņiem visu piedāvā, jo katrs ir atbildīgs pats par savu izglītību. Iespējas ir, manā laikā tās bija tikai grāmatas, no kurām pat ne visas bija pieejamas, bet mūsdienās internets ir bezgalīga informācijas krātuve, tāpēc vajag studēt gan patstāvīgi, gan pasniedzēju vadībā.

Arī skolai iesaku iet līdzi laikam. Kā to darīt, skolotāji droši vien paši zinās labāk, tadēļ novēlu, lai viņiem nepietrūkst ne radošās degsmes, ne ideju. Manuprāt, vissvarīgākais ir tas, ka izglītībaa procesam ir jābūt interesantam un aizraujošami – visefektīvākā mācīšanās notiek tad, kad apmācāmā persona ir ieinteresēta konkrētajā priekšmetā. Piespiedu faktu iekalšana ir absolūti novecojusi un tā iederas tikai aizvēsturiskos laikos. Šodien vairs nedrīkst pastāvēt nekāda mehāniska zināšanu apguve vai trula faktu materiālu iemācīšana. Galvenais izglītības uzdevums ir cilvēka redzesloka paplašināšana – cilvēku ir jāiemāca domāt!

Katram ir jāmācās tieši tas, kas viņu saista. Tiesa, reizēm pats cilvēks var sākumā nezināt, kas īsti viņu aizrauj, un tad patieso ceļu atrast var palīdzēt citi. Jau pieminētā skolotāja Vija Piese prata man radīt lielu interesi par

moderno literatūru un tas bija skolotājas nopelns. Lai gan jau pirms tam lasīju samērā daudz, par literatūru kā par priekšmetu man samērā lielas sajūsmas nebija un gramatika burtiski mani kāva nost un kaitināja. Gramatika gan arī šodien man nav tas mīļākais priekšmets, angļu gramatika man tīk daudz vairāk kā latviešu, bet patika pret literatūru absolūti ir skolotājas radīta.

Tātad, galvenais ir radīt interesi. Ja ir ieinteresētība, mirdz acis un ir vēlme kāri tvert katru skolotāja vārdu, tad arī ir progress.

Vai, Jūsuprāt, Latvijas skolas un augstskolas spēj radīt konkurētspējīgus absolventus un kvalificētus darbiniekus?

Ja cilvēks, kurš vēlas ko sasniegt, paļaujas tikai uz izglītības sistēmu, negribot darīt neko pats pēc savas iniciatīvas, viņš jau nav nekam derīgs. Vislabākie un visperspektīvākie ir tie cilvēki, kuri mācās paši jebkuros apstākļos, tie, kurus tikai ar lielu spēku varētu atturēt no zināšanu ieguves. Kā piemēru varu minēt Stīvu Džobsu, kurš savā fantastiskajā uzrunā Stenfordas izlaidumā, arī pastāstīja, ka šis uzrunas teikšanas brīdis bija vistuvākais izlaidumam līdzīgais pasākums viņa mūžā. Bet tas taču nenozīmēja, ka viņam nav izglītības - Džobss bija ļoti daudz mācījies tieši to, kas viņam pašam bija svarīgs. Manuprāt, spējīgi un talantīgi cilvēki tieši ar to izceļas - viņus pašus interesē zināšanas un viņi vienmēr meklēs jaunus veidus, kā ko apgūt. Skola un augstskola var palīdzēt, var netraucēt, var piemēroties radošam garam, kas meklē zināšanas, un šajā ziņā es esmu tiešām pateicīgs gan pirmajai ģimnāzijai, ka tā arī man ļāva un palīdzēja mācīties, pārāk nesodot, kad kādā priekšmetā negāja tik labi vai sanāca kavēt kādas stundas, gan arī Latvijas Universitātei, kurā bija ļoti elastīgi un pretīmnākoši pasniedzēji, kuri arī parādīja, kā tieši vajadzētu mācīties un domāt.

Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolēniem parasti ir lielas ambīcijas. Kāds noteikti grib nākotnē kļūt par bankas prezidentu, valdības vadītāju, partijas līderi – Jūs esat sasniedzis šos visus augstos amatus. Kam īpaši jāpievērš uzmanība, lai sasniegtu šos mērķus?

Pašam vienmēr ir jābūt nemierā ar sasniegto un jāapgūst jaunas zināšanas, jāmeklē jaunas iespējas, aktīvi jāinteresējās par dzīvi un pasauli. Atkal atsaucoties uz Stīva Džobsa uzrunu Stenfordā, ir vienmēr jājūtas mazliet izsalkušam, vienmēr jājūtas mazliet nezinošam, ir vienmēr jātiecas pēc kaut kā augstāka. Ja cilvēks patiesi sajūsminās par dzīvi un apkārtējo pasauli, ja viņš ar entuziasmu un prieku kaut ko dara, tad visa pasuale ir vaļā! Cilvēkam nav jādara to, kas viņam nepatīk, nav jēgas mocīties, ieliekot sevi rāmjos, kuri nesagādā laimi, komfortu un prieku. Ja tev kaut kas nepatīk, pati daba saka, ka konkrētā lieta nav priekš tevis – vai nu tu tai neesi piemērots vai tavs īstenais aicinājums ir kaut kur citur. Vienmēr vajag sekot saviem augstākajiem mērķiem un instinktiem, ļaujot tiem izlauzties un izaugt.

Protams, par pašizaugsmi ir jārūpējas. Neviens skaists kultūraugs neaugs nezāļu pilnā laukā. Skaistas puķes aug vai nu augstu kalnos, kur ir grūti augt kam citam, vai arī īpaši kultivētos dārzos, tamdēļ ir jārūpējās par skaistu un pilnvērtīgu dzīvi. Svarīgs ir gan gars, gan ķermenis, abi ir pienācīgi jāpabaro un jāvingrina. Bet te nu atkal ir svarīga mērenība.

Vajag interesēties, strādāt, dzīvot ar prieku, un tad jau dzīve kaut kā visu noliek savās vietās un agri vai vēlu parādās iespēja darīt to, kam tu patiešām esi piemērots, kas sakrīt ar tavām labākajām interesēm, ar to, kam esi pats mācījies un gatavojies, pats to nenojauzdams. Vissvarīgākā ir pilnasinīgā dzīvošana, lai nesanāktu izkaisīties pa nesvarīgiem un sekundāriem mērķiem un maldugunīm. Reizēm ir grūti atšķirt to, kas ir patiesās zvaigznes, pēc kurām tiekties, un kas ir maldugunis, bet, ja pie tā mazliet piedomā, abas var ļoti labi atšķirt un, kā dzied Čikāgas piecīši, „kas grib sasniegt kalnu galus, neplūc puķes ielejā". Ir jātiecas pēc šīm virsotnēm, pēc tā, ko tev saka priekšā paša daba, un tieši tas, nevis diži karjeras mērķi, ir dzīves patiesais sāls.

Saistībā ar iepriekšējo jautājumu, ja jaunietim ir vēlme un dzinulis iesaistīties politikā, kad, Jūsuprāt, ir visveiksmīgākais laiks iesākt politisko karjeru un vai darbošanās Jauniešu Saeimā un Eiropas Jauniešu Parlamentā ir noderīgs sākums?

Iesaistīties politikā noteikti ir noderīgi, jo patlaban mums ir sava valsts, kuru pārvalda demokrātiski – labi vai slikti, tas ir cits jautājums, taču demokrātiski. To kā patiesu izcilu vērtību var atpazīt galvenokārt tie, kuriem ir bijusi šī nelaime dzīvot arī citos apstākļos, kuros nav brīvības, nav demokrātijas un visu, kas ir jāizdara dzīves laikā,

ŠODIEN VAIRS NEDRĪKST PASTĀVĒT NEKĀDA MEHĀNISKA ZINĀŠANU APGUVE VAI TRULA FAKTU MATERIĀLU IEMĀCĪŠANA. GALVENAIS IZGLĪTĪBAS UZDEVUMS IR CILVĒKA REDZESLOKA PAPLAŠINĀŠANA – CILVĒKU IR JĀIEMĀCA DOMĀT!

pasaka priekšā, kad cilvēkam nedrīkst būt savu domu un kad par grāmatu lasīšanu vai brīvu uzskatu paušanu liek cietumā. Tomēr līdz ar brīvību nāk arī atbildība. Tas ir līdzīgi kā bērnam – kamēr viņam mamma visu pasaka priekšā un pasargā, tikmēr no vienas puses viņš ir ļoti drošs, taču dzīve nav tik ļoti interesanta, bet, kad viņš iziet pasaulē, sanāk sastapties ne tikai ar interesantiem jaunumiem, bet arī ar bīstamībām un riskiem, un tā ir milzīga atbildība, tikt ar šiem riskiem pašiem galā. Tāpat arī šodien tā ir milzīga atbildība mums pašiem veidot savu dzīvi un sabiedrību un pārvaldīt savu valsti, un joma, kas ar to ir saistīta, ir politika. Ja cilvēkam ir interese par sabiedriskiem procesiem un par politiku, tad noteikti ir vērts un vajag piedalīties un iesaistīsies. Jo vairāk labu cilvēku iesaistīsies, jo labāka, gudrāka un pareizāk strukturēta politika kļūs!

Kas, Jūsuprāt, būtu tās trīs lietas, kas jāpaveic Latvijai, lai tās izaugsme būtu sekmīgāka, lai jauniešiem būtu iespēja darboties un visi valsts procesi būtu jēgpilnāki?

Pirmā lieta noteikti ir izglītība. Latvijai ir jādomā par labu un radošu izglītību. Rītdien pasaulē dominēs roboti, automātiskās sistēmas un tās tehnoloģijas, kas jau šodien ir kļuvušas par mūsu ikdienu, un jau pēc neilga laika visu melno darbu izdarīs tehnoloģijas un ar to neko nopelnīt nebūs iespējams. Cilvēks savas ikdienas vajadzības pēc siltuma, pārtikas un enerģijas varēs apmierināt arvien vieglāk, jo šis process būs tehnoloģiski arvien labāk automatizēts – tas, kas cilvēkam atliks, būs tieši radošā un zinātniskā darbība. Māksla, kultūra, zinātne, inovāciju radīšana ir jomas, kurās cilvēks arī rītdien būs neaizvietojams pat tad, ja izdotos izveidot mākslīgo intelektu. Mūsdienas pieder nevis nevis vadiņu lodēšanai vai shēmu plānošanai, bet izziņai un radošumam, un cilvēkiem vajadzētu tam gatavoties.

Kā otro, protams, es nosauktu sadarbību. Latviešiem vajadzētu vairāk sastrādāties, virzoties uz vienu mērķi – šobrīd mēs esam ļoti sašķelti un izkaisīti, nav vienotas vadības un vienotu ideju. Piemēram, valsts iestādes un privātais bizness strādā it kā tās būtu divas dažādas pasaules, lai gan īstenībā valsts eksistencei ir ļoti svarīgi nodokļi, kurus maksā uzņēmumi un tajos strādājošie darbinieki, uzņēmumi veic par 2/3 vairāk valstiskas funkciju kā pati valdība un viss valsts aparāts, jo tie rada visu kopproduktu, kamēr valdība nerada neko un tikai patērē. Ir absurdi, ka uzņēmumiem kā pienākums ir uzlikta nodokļu maksāšana, kamēr valsts pat neparūpējas, lai tiem būtu vieglāka un ērtāka līdzpastāvēšana un lai netraucētu pārmērīga birokrātija – šo plaisu neviens pat no valsts puses nevēlas un nemēģina labot. Šis ir tikai viens piemērs, un ir ļoti daudz darba, lai mēs radītu vienu mērķi – attīstību, un pārvarētu visus ceļā stāvošos šķēršļus un nesaskaņas.

Savukārt tad, kad abi iepriekšminētie punkti tiks nodrošināti, kad mēs būsim labi izglītoti un vienoti ceļā uz mērķi, būs nepieciešams šos mērķus izvirzīt ļoti tālredzīgi un augstu. Vienmēr ir jātiecas pēc augstākā, protams, nevajag varmācīgi censties kļūt par pasaules čempionu, bet ir jāpiepilda patiesie un vissvarīgākie mērķi. Ir svarīgi gan pašam individuāli, gan sabiedrībai kopumā virzīties uz attīstību un nekad nepakļauties stagnācijai un pašapmierinātībai.

Un – nobeigumā – ko Jūs novēlētu sekmīgai Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas saimei?

Pirmajai ģimnāzijai es novēlu turpināt lielisko izcilu skolnieku atlases politiku un savā pulkā iekļaut labākos (gan disciplinētos, gan nedisciplinētos), sniedzot iespēju visiem, kuri gribētu būt šīs skolas audzēkņi un kurus interesē zinātnes. Skolotājiem novēlu vienmēr būt radošiem, saprast un spēt palīdzēt talantīgajiem un radošajiem bērniem katra individuālajā ceļā uz zināšanām un sevis pilveidošanā, atverot pasauli un liekot ieraudzīt ko jaunu.

Lai izdodas sekmīgi darboties un uzturēt kontaktus ar absolventiem arī pēc viņu skolas gaitu beigām!

Lai izdodas viss iecerētais!

Kad pēc intervijas Repšes kungam uzdāvinājām Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas grāmatu „Atvērtās durvis", viņš, jau paraugoties uz vāku, sāka saukt sev tik pazīstamo skolotāju vārdus – „Nu redz kur skolotāja Delava, skolotājs Hofrāts, Arturs Damlics, Brunis Rubess!". Kopš 1979. gada izlaiduma ir pagājuši 34 gadi, bet spilgtās personības joprojām ir palikušas atmiņā, gluži tāpat kā skolas vēsturē jau ir folklorizējušies stāsti par to, kā reiz Einars Repše esot ticis ieslēgts kabinetā pa nakti un kā uz pēdējo fizikas stundu viņš esot dumpīgi ieradies ar no gaismas diodēm paša veidotu kaklasaiti. Laiks iet, bet cilvēki paliek, atstājot savas pēdas skolas un valsts vēsturē un mēs varam tikai sekot viņu paraugam.

Eiropas glābšana Minhenē

DAGNIJA MEIERE

Vai jau dzirdējāt ziņas par vērienīgo jauniešu pieplūdumu Minhenē laikā no 5.līdz 14. aprīlim? Stāsta, ka Minheni šajās dienās iekaroja 35 valstu pārstāvji, kuru skaits kopīgi sniedzās krietni virs 200. Taču kas gan spējis vienuviet pulcināt tik daudz interesentu? Liela, skaista, vēsturiska pilsēta? Iespējams. Daudz alus? Nu, Vācija taču! Tomēr šos jauniešus, tai skaitā arī mūsu skolas pārstāvjus (mani - Dagniju Meieri - , Reinholdu Razumu un Jāni Pētersonu), kā arī 3 citu Latvijas skolu pārstāves uz Minheni vilināja kas cits – Eiropas Jauniešu Parlamenta 72. Internacionālā Sesija.

Lai arī uz sesiju braucu ar bažām par to, ko man no tādas „internacionālās sesijas (IS)" sagaidīt, Minhene'13 izvērtās par manu skaistāko un neaizmirstamāko pavasara (Minhenē to tā varēja nodēvēt!) piedzīvojumu, kas atstāja nezūdošas pēdas manā pieredzes spēļu laukumā.

Desmit dienas paskrēja nemanot. Kā jau visās EJP sesijās, mūsu laiks tika sadalīts *Teambuilding* aktivitāšu, komitejas darba un Ģenerālās asamblejas dienās, par kuru aptuvenu norisi varējāt lasīt pagājušajā Ģimnāzijas Laiku numurā. Tomēr katra sesija fokusējas uz kādu noteiktu, vienojošu motīvu – mūsu galvenā tēma bija „*Down to Earth. Resourcing Europe*", tāpēc Latvijas delegāti savās komitejās diskutēja par tādiem tematiem kā enerģijas iegūšana un efektivitāte, budžeta sadalījums nākotnē, Eiropas valstu integrācija Eiropas Savienībā, kontrole pār Āfrikas resursiem un Eiropas banku sistēmas stabilizēšana. Lai arī komitejas darbs ilga 3 dienas un prasīja daudz enerģijas, kā arī materiālu un vienotu komandas darbu (kas brīžiem gan nebija tik vienots), mani AFCO (*Committee on Constitutional Affairs*) biedri vēl ilgi paliks manā sirdī kā paši labākie.

Neaizmirstamas bija arī vakaru programmas, kas veicināja delegātu savstarpējo iepazīšanos. Divos vakaros varējām baudīt komiteju un delegāciju vakariņas dažādos

MUNICH 2013
down to earth. resourcing europe

Minhenes restorānos. Latvieši gan izcēlās ar *KFC* „restorāna" izvēli savam vakaram, bet kas nu kuram tuvāks! Tika rīkots arī *EuroVillage* – pasākums, kura laikā prezentējām savu valsti, piedāvājot degustēt dzimtenei raksturīgos ēdienus un dzērienus, bet kādā citā novakarē mēsapmeklējām vienu no populārākajām koncertu zālēm Minhenē, lai apbrīnotusavu biedru neparastos talantus *EuroConcert* ietvaros. Un, protams, neiztikām arī bez kārtīgām ballītēm Minhenes klubos, kur varējām izdejoties, līdz pavasara gaiss kļuva par svētu glābiņu un dziesmas pielipa tā, ka arī metro iedzīvotāji baudīja mūsu skaistās balsis un jauno dziesmu klāstu.

Izklausās vilinoši? Vajadzētu! Bet - kā tad lai tiek uz tādu sesiju? Sākums pavisam noteikti ir Reģionālā sesija, tad nacionālā... un TAD pavisam neticamā kārtā jau esi autobusā, naivi domādama, ka 28 stundas ceļā jau nav nemaz tik daudz! Tikai te nu, lūk, viens brīdinājums: *PED*! *PED* nav joks.

LATVIJAS DELEGĀCIJA (NO LABĀS) - JĀNIS PĒTERSONS, JUDĪTE PETROVIČA (VENSTPILS 1. ĢIMNĀZIJA), REINHOLDS R. RAZUMS, LĪNA ORSTE (OLAINES 1. VIDUSSKOLA), DANA SKRUPSKA (RĪGAS 64. VIDUSSKOLA), DANIELS GRIŅEVIČŠ (RĪGAS CENTRA HUMANITĀRĀS VIDUSSKOLAS ABSOLVENTS), DAGNIJA MEIERE.

PED vairs nav *Price Elsaticity of Demand*, bet gan *Post-EYP-Depression*, kuru pārdzīvo ikviens pēc tik ģeniālas sesijas. Taču katram mākonītim ir zelta maliņa. Minhene ir tikai sākums, delegāta „karjera" – arī tikai visa pamati. Organizatori, žurnālisti, komiteju vadītāji, prezidenti un vice-prezidenti, tie visi ir „amati", kuros ir vērts mēģināt tikt un darboties nākotnes sesijās ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās. Iespējām nav robežu, ja vien pats tās neuzstādi!

Es ticu, ka šo dienu laikā ikkatrs dalībnieks atrada sev vismaz pāris tuvus draugus, ar kuriem kalt jau nākamos kopīgos sesiju plānus, piemēram, Cīrihē jau šajā vasarā. Maijā Lietuvā norisināsies reģionālā sesija, kuras prezidents ir Daniels no Latvijas, augustā gaidāma EJP Latvijas Nacionālā Konference, bet jau rudenī atsāksies Latvijas reģionālās sesijas. Iespēju ir daudz, tās vajag vien noķert. Nenokavē!

Mūžu dzīvo, mūžu mācies... arī vasarā!

RENĀTE TURKA, MADARA MEĻŅIKA

Vēl pirms divdesmit gadiem internets vienkāršajiem ļaudīm bija tikai mistisks nosaukums, kura nozīmi zināja retais. Mūsdienās šis tīkls ir kļuvis par absolūtu dzīves nepieciešamību, tamdēļ nav brīnums, ka arvien populārākas kļūst arī mācības ar interneta starpniecību. Šāda tipa apmācībai ir daudz plusu – iespēja iegūt jaunas zināšanas ir lēta vai neizmaksā gandrīz neko, klausīties pasaulslavenu lektoru video ir iespējams, pat neizejot no mājām un – pats galvenais – izmantojot interneta kursus ikkatrs var būt drošs, ka mācību viela būs aktuāla, kvalitatīva un interesanti pasniegta, tāpēc piedāvājam trīs populārāko programmu apskatus un iesakām ikkatram vasarā atrast kādu brīvu brīsniņu, lai apgūtu ko jaunu un iepazītu pasauli no cita skatupunkta!

Viena no pasaulē un īpaši Latvijā populārākajām mājaslapām, kas piedāvā šādu mācību programmu ir **Coursera.org**. Mājaslapas veidotāji ar cerībām skatās nākotnē, kur augstskolas izglītība būtu pieejama visiem un pašlaik organizācija, sadarbojoties ar 62 pasaules topa universitātēm, piedāvā apgūt vairāk kā 300 dažādus kursus, kas iedalīti aptuveni 20 kategorijās. Ja esi izvēlējies papildināt savas zināšanas šajā mājaslapā, par taviem skolas biedriem kļūst vairāk kā 3 miljoni cilvēku no visas pasaules, un tas nemaz nav pārsteidzoši, ņemot vērā mācību pasniegšanas stilu un iesaistīto skolu prestižu. Mācību vielu dalībnieki apgūst skatoties tiešsaistes video, kur profesori no sadarbības universitātēm sniedz video lekcijas par izvēlēto kursu. Vidēji kursi ir 6-10 nedēļas gari un studentam ir jārēķinās ar 5-10 stundu darbu pie tiem katru nedēļu. Kontroldarbu un mājasdarbu vietā Coursera piedāvā dažādu interaktīvu uzdevumu kopumu, kuri, piemēram, parādās video vidū vai tiek uzdoti pēc lekcijas noskatīšanās. Ja students uzmanīgi klausījies lekcijas un precīzi izpildījis uzdevumus, tad viņš saņem attiecīgā kursa *Statement of Accomplishment,* kuru var uzrādīt savā CV.

Kā nākamā organizācija, kuras mērķis ir visiem pieejama izglītība, ir **Khan Academy.** Tā ir visiem pieejama mājaslapā khanacademy.org, kur tiek piedāvāti vairāk kā 4000 mācību video, sākot no sākumskolas līmeņa līdz pat maģistra studiju līmenim. Papildus video materiāliem, mājaslapas lietotājiem ir iespēja pildīt interaktīvus uzdevumus, kuros neskaidrību gadījumā to veidotāji ir parūpējušies par mājienu sniegšanu rakstiskā formā. Lai būtu iespēja sekot līdzi savai darbībai, ikviens izpildītais uzdevums vai noskatītais video tiek piefiksēts un sistēma izveido statistisku pārskatu par lietotāja sasniegumiem. Šāda sistēma ir īpaši pateicīga, jo arī vecāki tādā veidā var sekot līdzi savu bērnu mācību progresam un laicīgi reaģēt, ja kaut kas netiek saprasta.

Udacity.com ir mājaslapa, kurā, atšķirībā no abām iepriekš aprakstītajām lapām, ir iespēja piedalīties *„online - courses"* un krāt Amerikas augstskolu kredītpunktus sadarbībā ar *San Jose State University*. Šis piedāvājums gan attiecas vien uz 5 kursiem, par katru maksājot 150 dolārus.

Ja tomēr Amerikas universitātes nav jūsu plānos, tad organizācija piedāvā arī vispārējās izglītības kursus, kurus lietotājs apgūst tādā pašā veidā kā *Coursera* un *Khan Academy* veidotos. *Udacity* kursu noslēgumā katrs lietotājs kārto beigu eksāmenu un veiksmīga rezultāta gadījumā saņem sertifikātu par pabeigto apmācību.

Protams, internets ir neizmērojami liels un tajā ir iespējams sastapties ar vēl daudzām kvalitatīvas izglītības iespējām. Pats galvenais ir atrast laiku un vēlēšanos, kā arī sev vispiemērotāko mācību priekšmetu. Astronomija? Politika? Sabiedriskās attiecības? Medicīna? Ievads mākslīgajā inteliģencē vai par pārtikas zinātnē? Itin viss ir reāls, svarīgs un interesants – īpaši atceroties to, ka tieši izglītotiem cilvēkiem pieder nākotne.

ĢIMNĀZISTES SPĒLĒJAS

Tas nekad nav bijis pārsteigums, ka mūsu skolā mācās ļoti radoši un aktīvi cilvēki. Tā nu arī izziņu spēļu konkursā „Iepazīsti vidi", kas norisinājās 2011. gada rudenī, piedalījās un godalgoto 1. vietu izcīnīja mūsu pašu pirmģimnāzistes, tolaik 10. klases skolnieces, Maija Alise Sproģe un Zelda Zemzare (šobrīd abas 11.sb). Tagad projekts ir izlolots līdz galam, un spēle ir izdota un iznākusi – to iepazīst visu skolu skolēni, audzējot paši savu mežu!

DITA DĀLE

Sveika, Alise, šajā pavisam pavasarīgajā dienā. Pieņemu, ka neviens vien ir dzirdējis par Tavu un Zeldas uzvaru konkursā „Iepazīsti vidi". Vai vari, lūdzu, lasītājus nedaudz iepazīstināt ar konkursu un tā mērķiem?

Konkurss bija domāts visu vecumu skolēniem ar mērķi izveidot vides izzināšanas spēli. Mūsu gadā tēma bija mežs, bet iepriekš – Baltijas jūra. Šogad, šķiet, ir dabas rezervāti. Doma ir izgatavot galda (vai cita veida) spēli, kuru spēlējot var iepazīt dabu, uzzināt ko jaunu un reizē – labi pavadīt laiku.

Vai vari pastāstīt, kas tieši jādara Tavā un Zeldas spēlē? Kādi ir noteikumi, kurš spēles beigās kļūst par uzvarētāju?

Spēles mērķis: izaudzēt mežu. Principā mežu var izaudzēt, ja to attīsta dažādās „nozarēs", tā teikt. Gan kociņi, gan puķītes, gan zirneklīši un lācīši – tas viss vajadzīgs mežā.

Tātad, ir 6 šīs kategorijas, katrai savs „laukums". Met kauliņu (izgatavotu no mūsu pašu mežu kļavas!), un uzkritusī kategorija norāda uz kartiņu, kuru saņem. Katrai kategorijai ir pamatkartiņas ar dažādu sugu pārstāvjiem, piemēram, putniem. Tām blakus ir vēl pozitīvi un negatīvi ietekmējoši faktori, kas palīdz vai traucē audzēt mežu, tie sev līdzi nes konkrētas funkcijas. Ir lielā, ļaunā, nejaukā plastmasa un ir „Meža zelts". Par divām sakrātām vienas kategorijas kartiņām saņem kategorijas figūriņu. Tādā veidā jācenšas sakrāt 6 dažādas figūriņas, taču, lai uzvarētu, vajadzīgs arī „Meža zelts" – mežsaimnieka apzinīgums. Redz, pamatkartiņas ir jānolasa, tiklīdz tās izvelk, kas arī atklāj kādu fizioloģisku īpašību, interesantu faktu un saistību ar cilvēku.

Esat izcīnījušas vietu sīvā konkurencē. Vai vari pastāstīt nedaudz par citām spēlēm? Vai tās ļoti atšķīrās no jūsējās?

Jā, spēļu bija daudz un dažādas, ka nenobrīnīties, cik cilvēkam izdoma tālu sniedzas... Bija interesantas spēles, kurās bija jāmin fakti par mežu, un faktu un atbilžu kartītes bija iekarinātas fiziskā kokā - liels koka zars iestiprināts puķupodā! Bija interesanta skudru spēle, kur skudriņām bija jāceļo pa mežu, un mazie bērni bija ļoti skaistu, gandrīz autentiski maketētu mežu uztaisījuši ar visām skudrām.

Kāpēc tieši jūs, tavuprāt, ieguvāt 1. vietu? Kas ir tas galvenais, kas atšķīra jūsu spēli no pārējām spēlēm?

Labs jautājums. Nu, mums ar Zeldu spēlei bija ļoti oriģināls laukums un figūras, Zelda izgatavoja kolosālu sešstūra formas laukumu, aptuveni metrs reiz metrs. Tas bija krāsains, kauliņi bija ar dzīvnieku, augu attēliem un ļoti piesaistoši bērniem. Šo spēli spēlējot viegli var iekrist azartā, jo vienmēr uz papēžiem min ļaunā plastmasa, bet priekšā spīd zelta zīle - "Meža zelts"!

Kāds bija skolotājas Marutas Kusiņas ieguldījums spēles tapšanā? Vai skolotāja jums palīdzēja?

Mūs neganīja kā maziņos, mēs lielāko tiesu darījām pašas, taču skolotājas Kusiņas zināšanas par dabas daudzveidību ir nenovērtējamas, viņa ir kolosāla. Kad bijām uzvarējušas konkursā, spēli vajadzēja papildināt un uzlabot, pirms to izgatavoja, tad skolotāja Kusiņa mums deva priekšā visas sugas, par kurām meklēt informāciju.

Un – nobeigumā - kas tieši jūs vispār mudināja piedalīties konkursā?

Piedalīties mudināja spiesta vajadzība: skolotāja Kusiņa bioloģijas kontroldarba vietā piedāvāja izveidot spēli. Protams, varējām arī rakstīt kontroldarbu, bet mēs, kā jau patiesas ģimnāzistes, degunus gaisā un taisām tik spēles!

NEAIZMIRSTIET PATEIKT „LABDIEN"!

ELĪNA VOROBJOVA

Vienmēr atcerēšos savu pirmo politikas stundu pie skolotājas Ineses Mežsargas, kad viņa sacīja: „Tauta, kurai ir maz zināšanu, ir viegli kontrolējama. Jūs, kas šeit sēžat, esat izvēlējušies nebūt vadāmi, bet vadīt paši." Šajā intervijā varēsiet lasīt vairāk par pasniedzēju, kura man un daudziem citiem sniegusi iedvesmu un jaunas idejas gan vēsturē, gan politikā, gan dzīvē vispār.

Cik ilgi Jūs jau strādājat Rīgas Valsts 1.ģimnāzijā?

Principā strādāju šeit jau sen. No 1997. gada. Cik gan ātri skrien laiks!

Vai vienmēr esat gribējusi būt skolotāja, un, ja ne, kādas bija alternatīvas?

Tu smiesies, šo dzirdot. Kad biju maza, mans tēvs bija kolhoza priekšsēdētājs, kuram vienmēr gāja ļoti smagi ar slaucējām, jo alkoholisms viņu vidū bija izplatīta kaite. Tādos gadījumos mēs kopā ar visu ģimeni braucām nabaga gotiņas vākt, lai nemokās. Tieši tad es nosolījos būt par slaucēju, lai tēvam nebūtu problēmu un es varētu viņam palīdzēt. (Smejas) Par skolotāju kļūt es nolēmu augstskolā, jau pirmajā praksē. Tā es arī paliku pie šīs profesijas un nekad to neesmu nožēlojusi. Bija periodi, kad nestrādāju skolā, bet, redz, pēc laika tomēr atnācu atpakaļ.

Ar ko Jūs nodarbojāties starplaikos, kad nepasniedzāt skolēniem?

Tolaik es strādāju Izglītības ministrijā, saistība jau ir, taču tā nav skola. Galvenais iemesls, kāpēc man tur ne sevišķi patika, bija nebeidzamais darbs ar papīriem, un tur nebija saskares ar pašiem skolēniem, kā man pietrūka.

Tātad jau pēc būtības esat pasniedzēja. Kādas ir tās īpašības, kas Jums asociējas ar labu, profesionālu skolotāju?

Bez šaubām, tās ir plašas zināšanas un prasme tās iemācīt otram, jo esmu satikusi tādus, kas savas pat ļoti vērtīgās zināšanas nespēj nodot jaunietim. Skolotājam vienmēr ir arī jāmāk nolaisties līdz skolēna līmenim. Nu nevari tu tur viens pats savos Aleksandra augstumos staigāt un teikt, ka Dievs zina uz 10, es uz 9, un tu zini tikai labākajā gadījumā uz 5. Ir jāsaprot apmācāmais, un, ja skolotājs šīs lietas ievēro, tad var panākt pašu galveno, patiku pret priekšmetu. Tāpēc es saviem skolēniem vienmēr saku, ka nemaz negribu panākt, lai viņi visi būtu vēsturnieki, bet to, lai viņiem šis priekšmets patīk, gan.

Kas bija pamatā Jūsu izvēlei pasniegt tieši vēsturi un politiku?

Skolotāji, tie man bija kolosāli. Es nekad neaizmirsīšu pirmo vēstures stundu, kad ar atplestu muti klausījos par Žannu ďArku. Kad bija iespēja universitātē izšķirties starp latviešu valodu un vēsturi, pats filologu dekāns aicināja mani turp, taču, nē, paliku pie sava, ko nemaz nenožēloju.

Domāju, ka arī mūsu skolēni

nenožēlo, ka viņiem ir tik profesionāla pasniedzēja. Starp citu, kāds ir Jūsu viedoklis par pirmajiem ģimnāzistiem?

Nu domāju tikai to labāko, protams. Tomēr, ja salīdzinām skolēnus tad, kad šeit sāku strādāt, un tagad, tās ir divas dažādas paaudzes. Agrāk viņi bija centīgāki, varbūt godkārīgāki nekā tagadējie, bet šobrīd jaunieši tomēr ir cilvēcīgāki. Ja deviņdesmitajos skolēni bija precīzi, bet vēsi, tad tagad visi ir ļoti sirsnīgi.

Tad, ja salīdzina to, kāda pati bijāt, kad atnācāt uz šo skolu, un kāda esat tagad, kas ir mainījies?

Tobrīd, kad ierados 1.ģimnāzijā, man bija liela bijība pret skolēniem un šaubas, vai es varēšu augstā līmenī tikt galā ar tik izmeklētiem bērniem. Šobrīd neapšaubāmi ir pavisam citādi, jo klāt jau ir nākusi pieredze un ir skaidras vajadzības. Es vairs nebaidos, vai izdosies, jo zinu, ka ir jāizdodas. Un izdosies!

Vai pat pēc Jūsu minētās pieredzes ir viegli tikt galā ar nepaklausīgajiem skolēniem?

Kas gan ir viegli... Tas, protams, ir individuāli, bet ar laiku ir iespējams savaldīt arī tādus. Ja tu ar savu piemēru rādi, ka darīt no sirds ir vērtīgāk nekā muļķoties, tad pat tie nepaklausīgākie skolēni to uztver. Diez vai jaunietim radīsies vēlme traucēt, ja viņš būs noslogots ar aizraujošu vielu. Pedagoģija tieši ar to ir interesanta, ka mums ir jāmēģina redzēt katra vajadzības un izprast viņa uzvedības cēloņus.

Nosauciet pāris veidus, kā skolēns var Jums iepatikties?

Man vienmēr ir simpatizējuši tie, kuri rod jaunas idejas un pastāsta par tām pārējiem, arī sabiedriski aktīvie, kuri ierosina kaut ko jaunu. Reizēm tāda iepatikšanās notiek pilnīgi neizskaidrojumi. Arī ar savu pozitīvo attieksmi pret apkārtējiem un labo audzināšanu skolēns var man ļoti vienkārši iepatikties. Galvenā tomēr ir aktivitāte, to es novērtēju.

Vai Jūsu dzīvē ir kas tāds, par ko audzēkņi nu nekādi nevarētu iedomāties?

Kādreiz, Atmodas gados, es ļoti aktīvi piedalījos visos procesos. Ir izieti visi Tautas Frontes pasākumi, barikāžu laiki pārdzīvoti kopā ar maniem tobrīd mazajiem bērniem. Visiem kopā bija sajūta, ka nu beidzot arī no manis paša ir atkarīgas pārmaiņas un kā tad bez manas dalības tas notiks? Sēdēt mājās nemaz nebija pieļaujams.

Mūsdienās īsti nav pret ko dumpoties. Kāds ir Jūsu skaidrojums tam, ka tagadējie jaunieši samērā maz interesējas par vēsturi un politiku, un kā to mainīt?

Manuprāt, šī problēma ir aktuāla visās vecuma grupās, ne tikai jauniešos. Cilvēki nesaskata vajadzību pēc sabiedrības uzbūves izpratnes, mūs interesē materiālās vērtības. Tieši šobrīd to mainīt būtu sarežģīti, ir jāpaiet laikam un jāpienāk sapratnei, ka sabiedrības dzīvi nevar balstīt tikai uz materiāliem pamatiem. Galu galā interese par vēsturi un politiku vienlaikus parāda arī cilvēka redzes loka plašumu.

Vai Jūs kā skolotāja arī no mums kaut ko mācāties un paplašinat savu redzes loku?

Neapšaubāmi! Vienmēr ir iespējams apgūt kaut ko jaunu, gan vecākajās, gan jaunākajās klasēs atrodas pa spožai personībai. Un viņos es jau tagad redzu topošos nāktones līderus. Tai pat laikā darbošanās ar jums man neļauj ierūsēt. Kad redzi skolēnu acis spīdam par kādu jaunu projektu, nav laika ļauties nogurumam un nespēkam, jāskrien līdzi!

Piekopjot tik aktīvu dzīvesveidu, kas ir tie dzīves pamatprincipi, kurus Jūs nekad nepārkāptu?

Pirmkārt, nekad nemelot. Otrkārt, būt ļoti prasīgai pret sevi, jo tikai tad varēšu tikpat daudz prasīt no citiem, no tā es nekad neatkāpšos. Tāpēc es sevi disciplinēju un plānoju dienu, kas vienlaikus arī palīdz skriet līdzi laikam.

Kas Jums savā darbā sagādā vislielāko gandarījumu?

Tas, ka skolēni pat pēc ilgāka laika mani un manis mācīto atceras, tad rodas sajūta, ka esmu viņiem dzīvē kaut ko devusi. Es ļoti priecājos par katru, kurš jau sen absolvējis no mūsu skolas, tomēr iet pa ceļu un sveicina, tas ir tik patīkami. Tāpēc es vienmēr saku, nāciet ciemos jebkurā laikā!

Tad Jūs varētu teikt, ka skolēnu attieksme Jums ir svarīga?

Jā, protams, pat negaidīts „Labdien!" man ir ļoti būtisks.

Nobeigumā, varbūt ir kāds novēlējums tiem, kas šogad absolvē?

Atrodiet sev dzīvē īsto vietu! Naudu, ja vajadzēs, vienmēr būs iespējams nopelnīt, taču nekas neaizstās sajūtu, ka diendienā nodarbojaties ar to, kas sirdij patiesi sagādā prieku!

GAN VECĀKAJĀS, GAN JAUNĀKAJĀS KLASĒS ATRODAS PA SPOŽAI PERSONĪBAI. UN VIŅOS ES JAU TAGAD REDZU TOPOŠOS NĀKOTNES LĪDERUS.

BEZ MŪZIKAS NE DIENU!

RENĀTE TURKA, IEVA VĪTOLA

Teju teju vasara jau ir pienākusi un, protams, ka bez aktivitātēm nekādīgi! Viens no centrālajiem vasaras notikumiem būs Dziesmu un Deju svētki. Ja nu Tev, avīzes lasītāj, nepietiek ar šo tradīcijām bagāto svētku norisi, mēs Tev piedāvājam iepazīšanos ar sešiem no vasaras feinākajiem festivāliem – daži no tiem ir zināmi ikkatram, daži savu popularitāti ir iekarojuši tikai konkrēta stila piekritēju vidū, tomēr visi ir apmeklēšanas un izbaudīšanas vērti! Galvenais ir tikai atrast sev vistuvāko, nopirkt biļeti un ļauties skaņu valdzinājumam.

POSITIVUS

19.-21. jūlijs Zvejnieku parks, Salacgrīva

Biļetes cena ar telts vietu – 41 Ls

Jau atkal Salacgrīvas Zvejnieku parkā pulcēsies mūzikas mīļotāji no visas Baltijas – jau 7. reizi notiks mūzikas un mākslas festivāls *Positivus*. Festivāls pamatoti uzskatāms par lielāko šāda veida pasākumu Baltijā, 2012. gadā to apmeklējuši vairāk kā 25 000 cilvēku. Arī šī gada jūlija trešās nedēļas nogale nebūs izņēmums, jau ziņots, ka uz pasākumu pārdota teju trešā daļa biļešu. Un nav jau brīnums – uzstāsies *The XX, Sigur Ros, Crystal Castles, Two Door Cinema Club, Noah and The Whale, Imagine Dragons, Efterklang*. Klausītājus priecēs arī psihedēliskie *Suuns* no Kanādas, *The Joy Formidable*, atraktīvais amerikānis Darvins Dēzs, pašmāju leģendas Jauns Mēness un Zodiaks, un daudzi, daudzi citi. Šogad programma īpaši daudzveidīga, sākot ar ambientām un mierīgām skaņām un beidzot ar skaļām, dārdošu ģitāras rifu pavadītām melodijām. Lieliska mūzika, gleznaina vide un jūras tuvums – vai var vēlēties ko vairāk?

SUMMERSOUND 2013 LIEPĀJA

12.-13. jūlijs, Liepājas pludmale, Liepāja

Biļetes cena ar telts vietu – 20 Ls

Pašmāju „granda" Prāta Vētras vienīgā uzstāšanās 2013. gadā Latvijā notiks tieši *SummerSound* festivāla ietvaros! Bet par pašu festivālu - notikums, kas saved kopā aptuveni 25 000 cilvēku pašā Baltijas jūras krastā, norisināsies jau trešo gadu pēc kārtas. Paši organizatori par festivāla rīkošanu izsakās šādi: „Vēlējāmies radīt nereālu krāsu, gaismas, mūzikas, piedzīvojumu un prieka pasauli, kur reālā dzīve paliek aiz festivāla vārtiem un par sevi vairs neatgādina." Lai apmeklētāji patiesi justos kā galvu reibinošā piedzīvojumā, koncertu programma ir patiesi aizraujoša. Mūsu ausis priecēs pasākuma galvenie mākslinieki – „visu viegli ņemošais" *Mika, Aloe Blacc* un jau iepriekšminētā Prāta Vētra. Uz Cēsu Alus skatuves uzstāsies populārā latviešu folk-metāla grupa *Skyforger* (vienīgā viesošanās Latvijas festivālos šajā vasarā), viens no slavenākajiem Liepājas roka pārstāvjiem – Igo, kā arī rokgrupa Dzelzs Vilks, kuri piedāvās īpašu muzikālu programmu tieši SummerSound apmeklētājiem. Ierakstu kompānija „*I Love You Records*" dos mums iespēju dzirdēt pašlaik vienu no aktuālākajām Latvijas mūzikas grupām – *The Sound Poets* un vēl ne tik ļoti plaši zināmās grupas *Momend, Carnival Youth* un *Parara*. Būs ciemiņi no Igaunijas – *Zebra Island* un *Sybil Vane* un arī no Austrālijas – *The Stanleys*, kas pavisam īsā laikā guvuši popularitāti ne tikai Eiropā, ASV radio stacijās. Programmu drīzumā papildinās vēl dažādi mākslinieki. Ja Tevi saista saule, pludmale un Latvijas roka un vēja dzimtene, tad nekavējies un pērc biļeti jau šodien!

PESTIVALS

12. un 13. jūlijs Mežaparka Lielā estrāde, Rīga

Biļetes cena – 24 Ls

Dejo līdz saule atkal uzaust! Pestivals ir jaunākais mūzikas festivāls Latvijā, kurš šogad norisināsies otro gadu tepat galvaspilsētā, Rīgā. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu, šoreiz festivāls būs jau pilnvērtīgu 2 dienu garumā, dodot iespēju apmeklētājiem izbaudīt vēl vairāk mūzikas un dejot vēl ilgāk. Galvenā skatuve tiks atvēlēta starptautiskajiem viesiem, piemēram, Kreigam Deividam (Lielbritānija), Innai (Rumānija), Sellai Sue (Beļģija), 2012. gada Eirovīzijas uzvarētāja no Zviedrijas – Lorēnai, kā arī vienai no bijušās grupas *Pussycat Dolls* dalībniecēm Melodijai Torntonei (ASV). Vienīgie pārstāvji no Latvijas, kas kāps uz galvenās skatuves, ir aprīlī debitējošā elektro mūzikas apvienība *The Catalyst*, kuru izveidojis *Gain Fast* solists Kaspars Zlidnis ar domubiedriem. Otrā skatuve – Roka skatuve - ir atvēlēta latviešu māksliniekiem. Un tie ir – *Astro'n'out,* Dzelzs Vilks, Fēlikss Ķiģelis, Dons, *Galaxy Bosons*, Sovvalņiks, Miks Dukurs un īpaši šī gada festivālam veidota apvienība – Latvijas Roka Leģendas, kurā piedalās Uldis Marhilevičs, Rodrigo Fomins (IGO), Tomass Kleins, Olga Rajecka, Aigars Grāvers un Niks Matvejevs. Festivālu iesaku apmeklēt visiem dejotmīļiem, kuri māk izbaudīt arī latviešu mūzikas „Zelta fondu"!

RĪGAS RITMI

4.-6. jūlijs, dažādas norises vietas, Rīga

Jau 13. reizi pirmajā jūlija nedēļā Rīgā notiek starptautisks mūsdienu džeza un pasaules mūzikas festivāls. Gadu gaitā šis pasākums ir attīstījies un jau no šī gada piedāvā ne tikai vasaras festivālu, bet arī pavasara un ziemas sesijas, kā arī paplašinājies ir pārstāvēto mūzikas žanru klāsts - no blūza un džeza līdz etno un pasaules mūzikai. Papildus mūzikas baudīšanai, apmeklētājiem ir iespējams arī piedalīties jam sessions, semināros un meistarklasēs, kurās profesionāļi dalās zināšanās par tehniku un mākslinieciskajām vīzijām. Šīs vasaras programmā iekļauti tādi mākslinieki kā *Riga Jazz Quartet (jazz)*, „Džeza Pirmā lēdija" – Daiena Šūra, *Dominion Man (gospel, reggae)*, 2013. gada *Grammy* balvas saņēmējs nominācijā „Labākais R&B priekšnesums", *Robert Glasper Experiment (jazz, rock, hip hop)* un džeza mūzikas brīnumbērns, 15 gadus vecais slovāku džeza ģitārists, Andreass Varandijs *(jazz, manouche)*, kā arī citi mākslinieki. Koncerti norisināsies atpūtas parkā „Egle", Kongresu namā un uz kuģīša „*Misisipi*". Manuprāt, šis koncertu cikls ir lielisks veids kā iepazīt dažādu tautu tradīcijas caur mūziku!

LABA DABA

2.-4. augusts Ratnieki, Līgatnes pagasts

Biļetes cena – 16 Ls, jauniešiem (14 – 17 gadi)– 10 Ls

Augusta sākumu šogad svinēsim Līgatnē, starptautiskās mūzikas festivālā LABA DABA. Latvijas Universitātes atpūtas kompleksā Ratnieki jau gadu mājvietu radīs pasākums, ko visspilgtāk raksturo brīvība, nepieradinātais gars un radoša atmosfēra. LABA DABA šogad vilties neliks neatkarīgās mūzikas, sevišķi *SKA* un *dark wave* cienītājiem., jo pasākumā uzstāsies nozīmīgas šo žanru pārstāves - apvienības *The Toasters* un *Deine Lakaien*. Programmu, kā jau katru gadu, spilgti caurstrāvos latviešu mākslinieki, šobrīd apstiprināti ir *Carnival Youth, Oyaars, Band Mango, Rebel Riot, PND* un *Audience Killers*. Jau skan labi, vai ne? Bet tas vēl nav viss – festivāla programma tiks papildināta!

CITA VIDE

23.-25. augusts Ogres sala, Ogre

Šogad, spārnoti devīzē „Mehāniskā pļava", otro soli festivālu rīkošanas pasaulē spers entuziasma pilnie Ogres jaunieši. Pagājušā gada Cita Vide pārsteidza ar lieliski sastādītu programmu un mierīgu, mākslinieciscu atmosfēru. Nav šaubu, ka iesākto kursu festivāls turpinās arī šogad, pagaidām izziņotajiem māksliniekiem (Martas Asinis, *Deeper Upper* (Lietuva), *Lechery* (Zviedrija), Triānas Parks, Oranžās Brīvdienas) pievienoties sola daudzi pārsteidzoši projekti no Latvijas un kaimiņvalstīm. Pasākums patiks *indie* mūzikas cienītājiem – šī mūzikas veida apakšžanri festivālā pārstāvēti jo plaši un ar šo pašu vārdu – *indie* – itin labi raksturojama arī pati festivāla noskaņa.

Mākslinieka piezīmes

EVIJA DIŠLERE, MADARA MEĻŅIKA

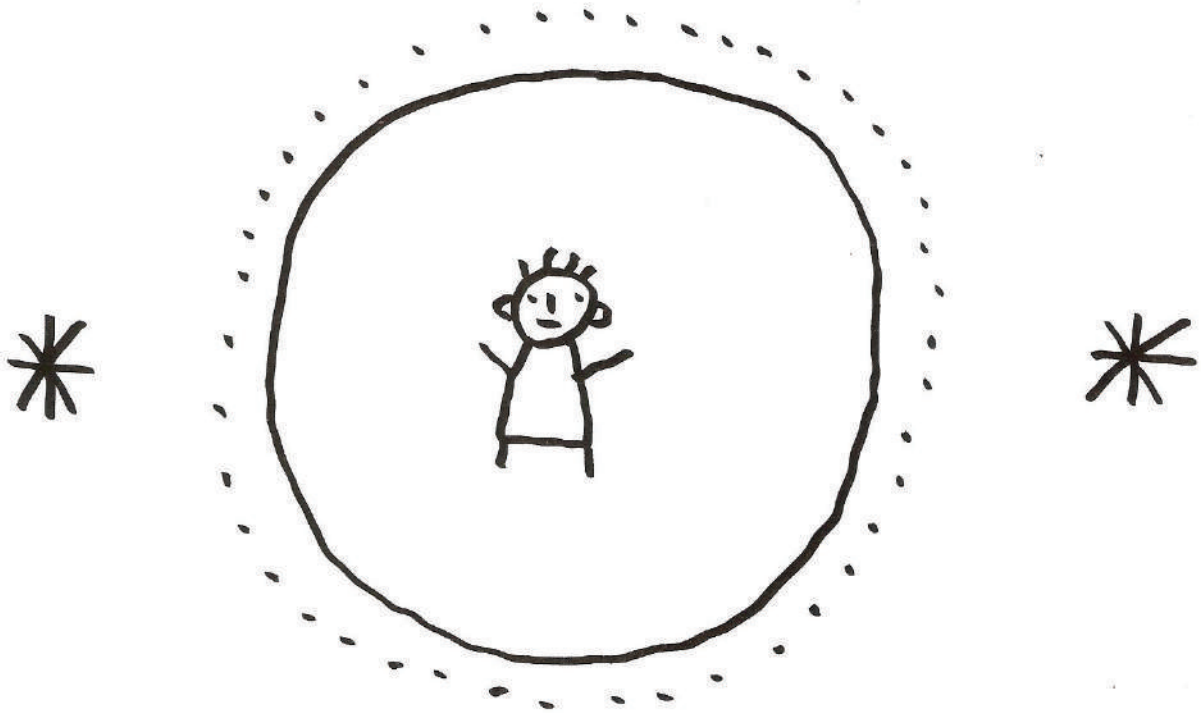

Kurš gan savā dziļi apslēptajā būtībā nav mākslinieks? Tas ir brīnumaini, kā no baltas papīra lapas rodas patiesa brīvība - gan zīmētā, gan rakstiskā. Tiesa, minot šo vārdu – mākslinieks – prātā uzreiz nāk domas par Mikelandželo un Leonardo....Bet kā gan ir būt māksliniekam ar savu stilu un dzīves pārliecību 21.gs.? Atmiņās par skolu, jaunības dienām un savu dzīves ceļu, kas novedis pie grāmatu veidošanas, dalās Māris Subačs.

Labdien! Paldies, ka piekritāt šai intervijai! Iesākumam, protams, kāds klasisks jautājums - kā Jūs izvēlējāties mācīties 1.ģimnāzijā?

Mani vienkārši atveda vecāki. Es te nemācījos līdz 12.klasei, bet gan no 1. līdz 8.klasei un pēc tam aizgāju uz Lietišķās Mākslas vidusskolu un Mākslas akadēmiju. Jau no 2. klasītes biju gājis Rīgas Pionieru pils zīmēšanas pulciņā un pats nudien biju zīmētājs, tādēļ aizgāju pa mākslas līniju.

Kāpēc tad tik ilgi šeit?

Man te patika! Vēlāk man ļoti bieži bija nostaļģija, domājot par 1. vidusskolu – tā šo skolu sauca agrāk. Tā skaitījās viena no labākajām Rīgas skolām, visi bija lepni, ka ir 1.vidusskolas skolēni vai absolventi – un tas jau nav mainījies.

Ja šajā skolā būtu vairāk iespēju nodarboties ar mākslu, vai Jūs būtu palicis?

Nu grūti pateikt. Nē, nē, man patika māksla, es gribēju dziļāk nodarboties ar to, nevis matemātiku. Bet tas atkal nenozīmē, ka nepatika matemātika... Šeit bija interesanti to mācīties, prātu trenēt.

Ko tieši Jūs ieguvāt, mācoties te astoņus gadus?

Man liekas, ka vissvarīgākā bija prāta attīstīšana. Kad mēs rakstījām ar Rubeni grāmatas kopā, tur tika rakstītas visādas gudras domas, un faktiski tas viss bija sācies 1.vidusskolā ar matemātiku. Piemēram, abstrakto uzdevumu risināšana - vēlāk tie man tiešā veidā nenoderēja, bet prāts bija darbojies! Vēl prāts tika attīstīts, spēlējot desas pa piecām uz rūtiņu lapas stundu laikā un minot ciparus tā saucamajos polšaviņos. Jā, tas, ka man tīk darbināt prātu, ir sācies tieši pirmajā vidusskolā.

Kuri priekšmeti, ja neskaita mākslu un matemātiku, Jums vēl bija mīļi?

Vēsture bija interesanta. Mums bija tāds skolotājs Kudeicevs, kurš kara laikā bija pazaudējis roku, viņam bija visādi jocīgi izteicieni, kas tika dokumentēti kādā slepenā kladē.

Varbūt ir vēl kāds skolotājs, kas palicis īpašā atmiņā, ja neskaita jau iepriekš minēto?

Skolotājs Grava, kas mācīja matemātiku. Bet vispār jau visi skolotāji bija labā līmenī.

Jūsu stils ir ļoti atpazīstams - ieraugot darbus, uzreiz ir skaidrs, kas ir autors. Kā tieši Jūs nonācāt pie šāda izpausmes veida – vienkāršām līnijām ar lakonisku tekstu?

Ui, man ir bijuši daudz visādi periodi. Esmu mācījies zīmēt ģipšus vidusskolā un akadēmijā, arī kopējis fotogrāfijas no dabaszinību grāmatām kladē jau šeit. Es tajās stundās bišķiņ garlaikojos, tadēļ sēdēju un kopēju bildes ar pildspalvu. Varēju pat fotogrāfiju uztaisīt. Faktiski, tāds vienkāršs stils ir mēģinājums zīmēt Dieva gaismu, kas burtiski nav attēlojama, bet, ja ir daži elementi, tad viņi it kā staro, pat ja ir ļoti elementāri. Tāda filozofija. Tagad daudzi manu stilu dēvē par naivismu, bet ,pat lai uztaisītu to, briesmīgi daudz kas ir bijis pirms tam - ir jāiziet cauri dažādiem dzīves periodiem, jo tie visi atstāj pēdas.

Un kurš tieši no šiem pirms tam veidotajiem stiliem bija Jums vistuvākais?

Man liekas, ka viņi visi ir kaut ko atstājuši, ko devuši un bijuši mīļi. Tā uzreiz uzzīmēt jau nevar, jo arī skolā nevar pateikt, ka piektā klase ir bijusi kļūda un paldies Dievam, ka esmu divpadsmitajā. Es jau arī nezinu, vai tas būs pēdējais stils, varbūt, ka tas atkal kaut kā mainīsies.

Vai nav grūti mūsdienās visu laiku saglabāt sevi?

Tas ir domāšanas periods, mainīties līdzi laikam, mainīt sevi un stilus un tomēr eksistēt... Katru dienu kaut ko jādomā. Man mājās ir pieliktas reprodukcijas pie sienas, un es skatos un domāju, kā, un tad tie stili mainās. No katra stila kaut kas ir palicis pāri, teiksim to uzreiz nemaz nevar tā uztaisīt. Mans tēvs pirka Kalnrozes gleznas, bija tāds Valdis Kalnroze, un, būdams zīmēšanas pulciņā pioniera vecumā, es domāju, ka arī tā varu, domāju, ka tos klekšus tā pļek, pļek, pļek ir tik vienkārši salikt, bet patiesībā tā nav, jo katrs kleksis turas uz kaut kādas domāšanas, un tā domāšana attīstās, ja strādā. Reizēm ir bijušas pauzes, kad es nestrādāju, tad es atgriežos, un ir sajūta, ka tā domāšana ir palikusi tāda pati kā tajā brīdī, kad es beidzu. Tajā brīdī, kad nestrādā, viņa neiet uz priekšu.

Visos šajos zīmējumos, protams, ir simboli. Vai tiešām ir sanācis tā, ka kāds cilvēks vienkārši atnāk un pasaka skaista bilde, nemaz nesaprotot, kāda ir patiesā jēga?

Tā jēga ir starojums, kas vai nu spīd, vai nespīd. Ir vai nu starojums, vai tā bilde labi izskatās, un man ir tāda pieredze, ka tas ir ļoti grūti uztaisāms, jo, regulāri zīmējot, labi darbi sanāk tikai no kaut kāda zvaigžņu stāvokļa. Ja kaut kas labi izskatās, tā ir bišķiņ Dieva žēlastība. Esmu mācījies arī ļoti pareizu domāšanu, piemēram, akadēmijā bija jāmācās plakātus taisīt un, kad gāju mācīties pie Gunāra Kirhes, tad viņš ļoti sarežģīti man stāstīja, ko nozīmē šis un ko nozīmē tas. Tādu briesmīgi sarežģītu domāšanu tas iemācīja, bet es to diezgan maz esmu pielietojis. Uztaisīt kaut ko, kas teorētiski ir ļoti labi, ir vienkāršāk nekā uztaisīt to, kas vienkārši labi izskatās. Ja iznāk var apskatīt manu profilu Facebook, tur ir briesmīgi daudz plakātu.

Jā, es jau vakar skatījos, pamanīju, ka Jūs tur esat visnotaļ aktīvs, vakarvakara laikā vien 20 – 30 ieraksti.

Pēdējā laikā nudien es tur skatos, kas īsti notiek ar mākslu. Ja pameklē, var atrast šo to interesantu! Es arī diezgan daudz savus darbus esmu salicis, lai visi skatās, jo savādāk es viņus zīmēju, viņi stāv čupā, un man ir žēl, ka neviens tos neredz – tā vismaz viņi ir internetā un interesenti var skatīties.

Tātad Jūs atbalstāt mākslas nonākšanu interneta vidē, Jūsuprāt, tā nav zaimošana un Jūs nedomājat, ka ka mākslas darbam jāstāv tikai izstādēs?

Nē, protams, tas ir normāli, tā ir normāla moderna tehnoloģija. Subjektīvi, man nepatīk kompjūteri, bet es esmu spiests ar viņiem sadarboties. Kompjūters ir necilvēcīgāks, bet, ja viņu pilnībā pakļauj kaut kādam prātam, tad viņš var būt kā kaut kāds zīmulis vai pildspalva, vai ota. Lai dators padarītu laimīgu, tam ir jābūt pakļautam kaut kādam miesas prātam, kas kaut kā savādāk domā.

Kā ir ar bilžu parakstiem, kā tie rodas?

Reizēm tie teksti vienkārši noskan kā tāda dzeja vai Dieva Gara darbība prātā. Viņi nav domāti kā tādi dogmatiski paziņojumi, bet kā meditatīva dzeja.

Un kas parasti ir pirmais – zīmējums vai teksts?

Kā nu kuro reizi, dažādi, dažādi.

Savukārt, kā ir ar darbu ilustrācijām, piemēram, „Dīvainajai karaļvalstij"? Vai ir viegli zīmēt kaut ko, kas ir domāts jau uzrakstītam tekstam? Kā tieši notiek kombinēšanas process?

Man liekas, ka viņi ir tādi – nesanāk. Man neliekas, ka tie ir labākie zīmējumi. Karaļvalsti iestudēja Dailes teātrī. Un tad es viņiem iedevu tādus abstraktus A5 zīmējumus, kurus viņi bija uztaisījuši pa visu skatuvi fonā, un tas bija labāk. Karaļvalsts ir pasaka, kas ir stingri par domu dzīvi, viņu tā īsti nevar uzzīmēt. Es tur mēģināju zīmēt, ka pūķis izskatās pēc dinozaura vai ķirzakas, un princese pēc princeses, bet tas īsti neatspoguļo to karaļvalsts būtību, jo tā principā ir par domu pasauli, nemateriālu domu pasauli.

Un kā Jūs novērtējāt šo izrādi?

Man likās tāda smuka, jā, žēl, ka beigusies. Vēl ilgi rakstīju „ Dīvainās karaļvalsts" turpinājumus, tikai tos neizdeva. Būtu jau skaisti – katrus Ziemassvētkus pa karaļvalstij!

Dīvaini. Kāpēc to vairāk nepublicēja?

Es nezinu. Tā stipri ir tāda domu pasaule, vai viens cilvēks, kas to raksta, teiksim pasaku teicējs, ap viņu kaut kādas domas dzīvo.

Kā tieši top grāmatas, sadarbojoties ar Juri Rubeni? Kā ir rakstīt diviem autoriem reizē?

Teksti skanēja galvā, tad es to materiālu nesu Jurim un viņš materiāli kaut ko taisīja. Pirmā grāmata bija „Paskaties", kur bija puse uz pusi mūsu abu teksti. „Dievs ir tepat" atkal ir tikai mani zīmējumi un Jura teksti. Tām grāmatām bija panākumi, Zvaigzne gribēja vēl un vēl un tā tas aizgāja. Un tad vienā brīdī viņam sākās citādāks periods, viņš tās grāmatas vairāk netaisīja un tā viņas netiek publicētas. Kopumā iznāca gan 16 grāmatas, padaudz!

Kādēļ Jūs rakstīšanu neturpinājāt viens?

Man to Zvaigzne nav piedāvājusi. Es diezgan ilgi nesu Jurim tās klades, bet tagad rakstu vienkārši sev par prieku – arī karaļvalsti.

Bet kā Jūs pats nonācāt tieši līdz šiem Dieva attēlojumiem?

Tā ir Dieva Gara klātbūtne – kad es kristījos 1994. gada vasarā Torņkalna draudzē pie Rubeņa, tā bija jūtama. Tas nav nekāds objekts vai vīzija, bet gan tāds gars, ko vairāk var saukt par gaismu un smaržu. Man kā māksliniekam bija ambīcija - vai to vispār var uzzīmēt. Es esmu daudz domājis un viss tas laiks no 1995.gada ir bijis tāds interesants meklējumu laiks.

Vai, Jūsuprāt, skolās ir attīstīta tieši šī māksla un mākslinieciskā pasaule, gan zīmēšanai, gan rakstīšanai? Vai mūsdienās šīs mākslinieciskās vēlmes nenogalina jau saknē, liekot bērniem saprast, ka tiem ir jākļūst par matemātiķiem vai juristiem?

Man liekas, ka visiem ir labi zīmēt, jo jābūt arī tiem, kas mākslu novērtē, un tiem, kam māksla patīk. Varbūt visi slavenie 1. vidusskolas absolventi kādreiz būs ietekmīgi biznesmeņi vai politiķi, un viņi pirks mākslu un to atbalstīs. Tas ir viens iemesls, kādēļ man ir dabiska vēlēšanās, lai visi mācās zīmēt.

Bet, faktiski, māksla var būt arī stipri tāda dvēseles dzīve, tāda, lai dvēsele būtu laimīga. Ir labi, ka cilvēks ir paēdis, bet, ja grib tā īsti

MĀRIS

2013

būt laimīgs no naudas, tad tur ir jāiesaista mākslu. Beigās jau tie karaļi nomirst, bet paliek pilis, freskas, un visi iet skatīties. Mans tēvs reizēm skatās raidījumus par Austriju un visādām pilīm - tie aristokrāti ir nomiruši, bet pilis ir palikušas un ir ļoti smuki. Laikmets paiet, bet tas, kas tajā laikmetā ir interesants radies, paliek.

Un kādas ir Jūsu domas par mūsdienu jaunatni, vai Jums šķiet, ka mēs varētu būt tā paaudze, kas atbalstīs mākslu, vai arī tieši pretēji?

Grūti pateikt, visiem veciem onkuļiem nepatīk jaunieši, tas ir vispār bijis jau kopš seniem laikiem. Es esmu lasījis, ka Ēģiptē pie piramīdām ir atrasts papiruss, kur viens žēlojās, ka jaunatne ir pilnīgi garām. Mūsdienu jaunatnei ir kaut kādas citas problēmas, varbūt vienkārši ir kaut kāds pārmaiņu laiks, mainās domas, ir citas problēmas. No brūkošā sociālisma sanāca atmoda, barikādes, visa tā revolūcija, pirmie kooperatori, komisijas veikali. Tagad jaunatnei ir kaut kādas citas problēmas, pēkšņi izglītība maksā naudu, grāmatas maksā naudu. Vienmēr jau būs problēmas, jaunatnes dumpis un pozitīvā programma, jo beigās jau uzvar tas ar pozitīvo programmu. Vienkārši mēs savu laiku esam pabeiguši ar to, kas tagad ir, un sāksies kāds cits laiks, kad jaunieši atkal par kaut ko cīnīsies , bet tas ir tikai normāli.

Būtu ļoti interesanti dzirdēt Jūsu domas par tik plašu jēdzienu kā dzīves jēga, kā tieši Jūs to definētu?

Grūti pateikt, es nezinu, vai pastāv dzīves jēga, bet es zinu, ka kopš tiem reliģiskajiem meklējumiem man ir stipri optimistiskāks skats uz dzīvi. Man neviens nav iecēlis ne par katoļu arhibīskapu, ne pāvesta padomnieku, bet es zinu, ka, kopš sāku raudzīties šajā virzienā, es stipri optimistiskāk skatos uz pasauli. Man liekas, tie meklējumi ir stipri vērtīgi visiem, jo, ja cilvēks ir optimistisks, viņš daudz nedomā par dzīves jēgu.

Un kas ir nepieciešams šim optimismam un laimei, kā to iegūt un panākt?

Ir nepieciešama laimīga filozofija. Var teikt, ka jūra ir liela, skaista un var teikt, ka ka jūra ir slapja un nemīlīga, un principā abiem ir taisnība - viss atkarīgs, kā skatās. No manas pieredzes visi tie filozofiskie meklējumi noveduši pie tā, ka pasaule stipri smukāk izskatās – pat bedre, pilna ar ūdeni, kurā iespīd saule. No celtniecības viedokļa tā ir katastrofa! Bet man tas ir skaisti. Apkārt ir ļoti daudz skaistuma, kas ir par brīvu un to tādi filozofiski meklējumi atļauj redzēt.

Kuru mākslinieku un rakstnieku darbi ir ietekmējuši tieši šo Jūsu filozofiju?

Grūti pateikt, reliģiskajā filozofijā es esmu sācis kā budists, ir bijis arī japāņu sakrālās kaligrāfijas periods, bet tad es nokristījos. Vienubrīd es taisīju dogmatiski kristīgus darbus, vēlāk aizgāju uz visapkārt esošo Dieva Gara attēlojumu. Nu no māksliniekiem... ir daudzi 80.gadu mākslinieki, tieši latviešu, nevis ārzemju. Man liekas Latvijā diezgan daudz ir bijis tāda nedogmatiska Dieva - tas ir kaut kāds gars, kas nav saistīts ar baznīcas sižetiem. Jau Vilhelmam Purvītim saule spīd pār sniegu, principā tur tāds gars, Borisam Bērziņam vai Ievai Iltnerei ir bijuši sakrālie periodi, bet tādus tīri kristīgus sižetus es nezinu. Ir tā Kristīgā Akadēmija Bulduros, un viņiem bija izstāde Mākslinieku Mājā, es paskatījos, nu tās ikonas ir interesantas, bet principā Latvijā ir veca tāda tradīcija zīmēt dabas garu, ne dogmatisko. Aijai Zariņai bija māja Bolderājā, ko viņa apzīmēja, beigās es arī sienu gleznojumus taisīju. Līdz 1.maijam ir Mūkusalas salonā apskatāma manis zīmētā ikona uz sienas. Ā, arī Rīgas lidostā es uz sienas esmu uzzīmējis ikonu vai Nordea bankā uz Valdemāra ielas, bet faktiski tieši šajā jomāes esmu ietekmējies no Aijas Zariņas. Nu no Rietumu māksliniekiem - Modeljāni, Monē, van Gogs. Van Gogs sākumā bija sludinātājs, tikai pēcāk kļuva par mākslinieku, un tajās bildēs nekad nav nekā reliģioza – bet kaut kas maģisks gan ir!

Un, nobeigumā, kāds varētu būt Jūsu vēlējums avīzes lasītājiem?

Lai viņi izmanto to laiku, kamēr jauni un skaisti, un viss notiek! Gudri viņi varēs būt vēlāk vecumdienās, jaunībā jābūt tādam bišķi muļķīgam. Vienkārši no tā paliek interesantāka dzīve. Mācīties, protams, ir svarīgi, bet faktiski jaunība ir tāds trakulības laiks, tā mācīšanās ir tā starp citu!

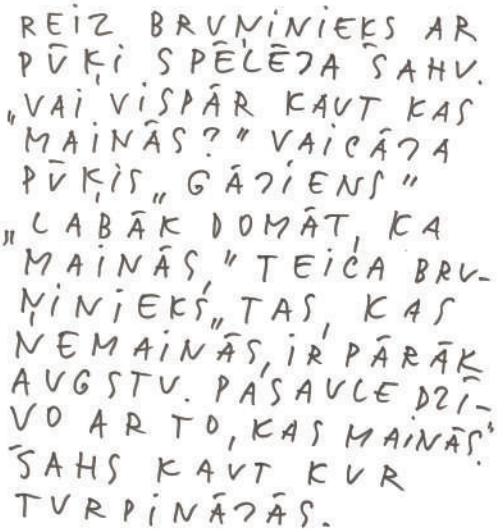
REIZ BRUŅINIEKS AR PŪĶI SPĒLĒJA ŠAHV. „VAI VISPĀR KAUT KAS MAINĀS?" VAICĀJA PŪĶIS „GĀJIENS" „LABĀK DOMĀT, KA MAINĀS," TEICA BRUŅINIEKS „TAS, KAS NEMAINĀS, IR PĀRĀK AUGSTU. PASAULE DZĪVO AR TO, KAS MAINĀS." ŠAHS KAUT KUR TURPINĀJĀS.

Kad pēc intervijas aplūkojam mākslinieka zīmējumus, meklējot sev vistuvākos, Subača kungs bez īpašas piepūles rada kārtējo mākslas darbu, tajā ietverot visu intervijas domu par mainību. Jā, arī viņš ir mainījies – un reizē palicis 1. vidusskolas puika, kas izklaidējās, veidojot krāsainus uguņus no degošajām plastmasām un palaižot tos gaisā skolas pagalmā. Un re! Šahs turpinās.

JUSTĪNE SEVČENOKA

Visu to labāko un... zilo divriteni!

Kādā siltā ceturtdienas pusdienaslaikā satikos uz īsu interviju ar Justu Sirmo. Nevienam nav pārsteigums, ka mūsu skolā ir dažādi un ļoti talantīgi skolēni un visus jau nekad nevar pazīt, tomēr par Justu vajadzētu zināt ikkatram – viņš mācās labākajā ģimnāzijā, labākajā mūzikas vidusskolā un savam un citu priekam spēlē uz ielas. Nesen Justam uz ielas uzdāvināja velosipēdu – jo forši dziedāja!

Kādu mūziku Tu pats spēlē?

Roka balādes, pāris latviešu ziņģes, popu, bet es visu mēģinu pārveidot savā stilā. Ļoti dažādi īstenībā.. Nevaru tā mūziku nodefinēt tieši kā žanru.

Ko līdz šim esi sasniedzis? Ar ko lepojies?

Visvairāk lepojos ar to, ka mācos... jā, labākajā mūzikas vidusskolā Latvijā! Labi, ka mani pieņēma. Protams, esmu piedalījies arī dažos konkursos, man ir godalgotas vietas un pāris atzinības. Reiz rudenī uzstājos arī uz *Tallink* prāmja. Vēl, protams, pozitīvi ir arī tas, ka mani sāk aicināt uz privātiem pasākumiem. Tā apmēram... Es esmu spēlējis arī vienās kāzās. Tiesa, vēl neesmu savu mūziku nodefinējis kā pelnīšanas avotu. Pagaidām tā ir tikai izklaide.

Kādu mūziku klausies?

Ļoti dažādu. Bet vislabāk man patīk roks – *AC/DC*, *Rammstein*, blūzs - Ē. Kleptons. Šie divi man ir sirdij vistuvākie žanri, bet es atzīstu visu stilu mūziku.

Vai Tev ir kāds elks?

Nav tā, ka man ir kāds konkrēts elks, kuru es mēģinātu atdarināt, bet, kad es aizeju uz kādu koncertu, es analizēju, ko no katra mūziķa varu paņemt, mēģinu saprast, ko īpašu viņš izmanto, lai piesaistītu publiku. No katra var kaut ko iemācīties – es mēģinu saprast, kas ir tāds, kas cilvēkiem viņā patīk.

Vai Tu spēlē arī uz ielas? Kur tieši?

Jā. Pārsvarā Vecrīgā, reizēm arī tunelī.

Vai Tu to uzskati kā darbu ar kuru pelnīt?

Ne gluži. Tā man ir kā izklaide. Labi pavadu laiku, redzu cilvēkus, kas smaida, klausoties manī. Daudzi nāk klāt runāties.

Parasti cilvēki met naudu. Kā ir neparasti?

Vasaras beigās man uzdāvināja riktīgi foršu riteni. Cilvēks pienāca klāt ar tekstu: "Es Tev atdodu riteni," pateica man atslēgas kodu un... attapos ar zilu riteni pie sāniem. Nice! Tad vēl omītes man ir sametušas končas, ābolus, apelsīnus. Vēl ir bijušas zīmītes no meitenēm ar vārdu, uzvārdu, tel. nr.: „Piezvani man!" Vienreiz biju ļoti priecīgs par zīmīti, kur uz čeka bija uzrakstīts „Tu riktīgi forši spēlē! *You made my day!*" Tas uzlabo garastāvokli, motivē un dod spēku vēl vairāk censties un turpināt. Vienreiz gan man cigāru iemeta kāds ārzemnieks, un ir bijusi arī cigarešu paciņa.

Cik ilgi spēlē tieši uz ielas? Tā bija paša ideja?

Nesen tikai sāku... Spēlēju no vasaras beigām un pa ziemu, protams, īsti ne tik daudz. Biju Vecrīgā vienā dzīvoklī, nebija ko darīt un izdomāju, ka iešu ārā paspēlēt. Joka pēc! Sākumā bija diezgan neērti, bet pēc tam ļoti iepatikās. Vairāk dziedu, nevis spēlēju – ģitāra nav īsti mans instruments. Varu nospēlēt pavadījumus ar akordiem... Mans instruments vairāk ir klavieres.

Tāpēc, ka Tev klavieres vairāk patīk, vai tāpēc, ka labāk proti un ilgāk spēlē?

Klavieres es esmu mācījies no pirmās klasītes līdz pat vienpadsmitajai klasei, savukārt ģitāru es nekad neesmu mācījies. Tik, cik pašmācības ceļā.

Ja jau dziedāšana Tev ir tuvāka - kā vispār izdomāji sākt dziedāt? Vai esi kaut kur mācījies?

Tad, kad biju pavisam maziņš, 4, 5 gadu vecumā uzvarēju dziedāšanas konkursa Cālis. Vēlāk dziedāju ansamblī Cīrulīisī. Slikti atceros... Vēlāk iestājos Doma kora skolā, nomācījos tur no pirmās līdz devītajai klasei. Pabeidzu pamatskolu, iestājos RV1Ģ. Negribējās aizmirst visas mūzikas štelles, jo, ja ilgāk neko nedari, nepieskaries klavierēm, tas viss ļoti ātri aizmirstās. Bija iespēja iestāties Rīgas Doma kora skolā vakara nodaļā. Desmitajā klasē iestājos uz džeza pianistiem. Tas man ne pārāk patika, jo tas bija vairāk spiediens no maniem vecākiem. Vokālistu vietas bija aizņemtas, bet tāpat jau vajadzēja kaut kur iestāties, un viņi piespieda aiziet. Brīnumainā kārtā tiku tur

iekšā, kam es īstenībā neticēju. Šogad bija brīvas vietas uz vokāla nodarbībām, un arī tur es tiku, par spīti lielajai konkurencei!

Pa vasaru bija kādas haltūras?

Vasarā es vairāk izklaidējos, biju uz vairākiem koncertiem. Tas jau arī mūziķiem ir jādara, jāklausās ko citi dara. Biju aizbraucis uz Saulkrastu Jazz... Paklausīties, pamācīties.

Tev ir sava grupa?

Jā. Vasarā pievienojos klasesbiedra grupai. Grupā bija divi ģitāristi un bundzinieks, viņi meklēja basistu un vokālistu – izdzirdēja mani un saprata, ka derēšu. Sākām spēlēt, uzreiz labi saspēlējāmies. Neilgi pēc tam uzspēlējām māsīcas kāzās. Pirmās dziesmas... Jau trīs cilvēki ir pieteikušies mūs filmēt. Ļoti liels pluss spēlēšanai uz ielas ir tas, ka iet garām nepazīstami cilvēki un sadzird, gadās arī, ka viņi kaut ko tiešām saprot. Pienāk klāt: „Negribi iedot kontaktus? Varētu kādā pasākumā padziedāt. Mēs video uztaisītu."

Varbūt Tev ir kāds skatuves vārds?

Parasti jaunie mūziķi aizsāk savu karjeru ar veiksmīgu vai ne tik veiksmīgu segvārdu, kuru laika gaitā tāpat atmet...

Man pašam patīk savs vārds, nav jāizdomā cits.

Kur Tevi internetā var atrast?

Youtube.com kanālā, *draugiem.lv* galerijā ielieku savus kaverus.

Banālais jautājums: ko Tu gribētu novēlēt saviem klausītājiem? Arī tiem, kuri Tevi neklausās?

Es uzskatu, ka es nevaru viņiem neko īpaši novēlēt, jo katrs klausīsies to, kas viņam patiks. Nav jēgas no publikas, kurai nepatīk mana mūzika, no ļaudīm, kuri ir atnākuši mani klausīties tikai tāpēc, ka es uzaicināju. Novēlu nevienam neklausīties kaut ko tikai tāpēc, ka to klausās pārējie!

Ciemiņi no *Haribo* un *Volkswagen* zemes

RENĀTE TURKA

Šogad jau 20. reizi Rīgas Valsts 1. ģimnāzija un Zostes Aldegrevera ģimnāzija (Vācijā) organizēja skolēnu apmaiņas braucienus. Ik gadu tie ir aktuāli vāciski runājošajiem mūsu skolas audzēkņiem kā interesants laika pavadīšanas, pasaules iepazīšanas, valodas prasmju uzlabošanas un jaunu draugu iegūšanas veids. Par savu pieredzi un pašu pasākumu kā tādu sīkāk – Renāte Turka.

Aprīļa beigās Rīgā viesojās 14 vācu jaunieši, kuru apmaiņas partneri bija mūsu skolas 10. un 11. klašu skolēni. Ciemiņi šeit pavadīja nedēļu, kas tika aizpildīta ar aizraujošu programmu. Skolas vācu valodas skolotāji bija izveidojuši aizraujošu programmu, kuras ietvaros apmaiņas dalībnieki devās ekskursijā uz Ventspili, Jūrmalu, Siguldu, apmeklēja mācību stundas, dažādus muzejus, Deju svētku ieskaņas koncertu, Gētes institūta organizētu debašu konkursu un centās iepazīt labāk Vecrīgu, piedaloties nelielās sacensībās savā starpā, meklējot vietas un atbildes uz jautājumiem par mūsu pilsētu. Veiksmīgi uzņēmuši ciemiņus savās mājās, mūsu skolas skolēni uz Vāciju dosies septembrī, kur viņus arī sagaida lieliski pavadīts laiks.

Kā stāsta skolas vācu valodas skolotājs Tomass Levandovskis, skolēni regulāri izmanto iespēju doties apmaiņas programmā, lai iepazītu kādu valsti „no iekšienes". Apmaiņas laikā vissvarīgākās nav valodas zināšanas, bet drīzāk tas, cik atvērts, draudzīgs un ieinteresēts ir cilvēks pats, jo šo nedēļu laikā skolēniem ir iespēja uzzināt un pašiem uz savas ādas izjust to, kādas ir līdzības un atšķirības abu tautību starpā. Piemēram, šogad apmaiņas programmu dalībnieki no Latvijas bija neizpratnē par to, kāpēc vācieši dušā klausās mūziku un tik maz ēd, savukārt skolēniem no Vācijas dīvaini šķita tas, ka latvieši iet gulēt - pēc viņu domām - neprātīgi vēlu.

Kad Tomasam vaicājām par to, kas, viņaprāt, apmaiņas programmās ir pats svarīgākais, kā pirmo viņš atkal minēja savstarpējo komunikāciju. Svarīga ir ne tikai angļu vai vācu valoda, bet arī žesti un sejas izteiksmes. Kad ir pārvarēts pirmais kultūršoks un refleksi, cilvēkam ir iespēja saprast, cik gan skaisti ir sarunāties un komunicētar citiem. Ikkatram, kurš dodas apmaiņas braucienā, šis piedzīvojums ir kā liels pluss emociju un pieredzes ziņā, jo vēlāk, uzsākot darba gaitas, daudziem vairs nebūs nedz laika, nedz iespēju iepazīt citas valstis no šāda skatupunkta, tamdēļ viņš absolūti noteikti iesaka izmantot dzīves sniegtās iespējas jau tagad! Bet ja nu kāds vēl netic apmaiņas programmu lieliskumam, skolotājs iesaka atcerēties Marka Tvena slaveno teicienu: "*Twenty years from now you will be more disappointed by the things you did not do, than by the things you did. So throw off the bowlines. Sail away from the safe harbor. Catch the trade winds in your sails!*"

Arī es 10. klasē piedalījos šajā apmaiņas programmā un varu droši apgalvot, ka tās bija divas burvīgas manas dzīves nedēļas. Manuprāt, tas ir aizraujoši redzēt kā cilvēki citviet pasaulē dzīvo, mācās un strādā. Tas man arī palīdzēja novērtēt, cik svarīgas ir svešvalodu zināšanas, jo es patiesi izbaudīju iespēju runāt vācu valodā, kamēr mana apmaiņas meitene uzlaboja savas angļu valodas zināšanas.

No sirds visiem iesaku pieteikties šai programmai, jo pieteikties var visi, kas runā ne tikai vāciski, bet arī angliski.

Četras pieturas pavasarī

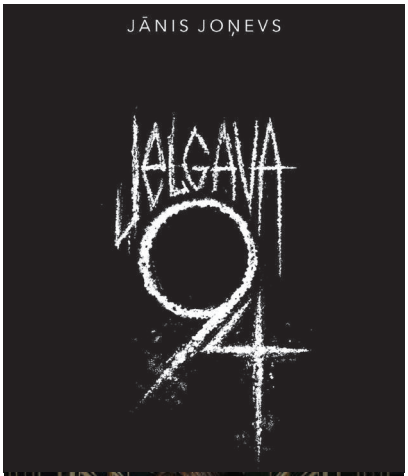

GRĀMATA, KO VĒRTS IZLASĪT. Jelgava 94. (Autors Jānis Joņevs)

Kā bija būt jaunam deviņdesmitajos - laikā, kad lielākā daļa no mums vēl nebija pat dzimuši? Pavisam iespējams, ka katrs esam kādreiz uzdevuši sev šādu jautājumu, tāpēc prieks apzināties, ka lasītāju lokam pieejama kļuvusi jauna grāmata, kas varētu sniegt atbildi. Romānā cilvēciski un līdz pēdējai vīlītei patiesi iemūžināti autora piedzīvoti notikumi Jelgavā laika posmā no 1994. līdz 1997. gadam. Jelgava 94 ir oda jaunībai, dumpinieciskumam un vēlmei atšķirties. Paralēli atainotajiem notikumiem spilgti tēlota arī vide, tāpēc jelgavnieki, bez šaubām, darbu un pilsētu skatīs citām acīm.

IEVA VĪTOLA

FILMA, KO VĒRTS NOSKATĪTIES. Lielais Getsbijs (Režisors Bezs Lurmens)

Maija vidū pirmizrādi uz Latvijas kinoekrāniem piedzīvojusi Frānsisa Skota Ficdžeralda darba Lielais Getsbijs ekranizācija. Romāns, kura darbība noris t.s. vētrainajos divdesmitajos, filmas veidā izstāstīts jau vairākkārt (1926., 1949., 1976. un 2000. gadā), taču šī – piektā – ekranizācija sola pārsteigt ar efektīvu aktierspēli, iespaidīgiem vizuālajiem risinājumiem, tostarp krāšņiem tērpiem, tāpat gana interesants ir arī fakts, ka filma skatāma 3D formātā.

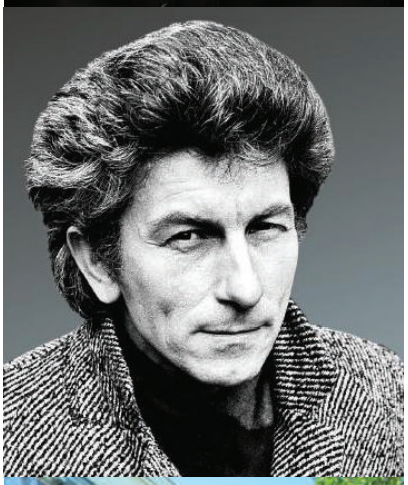

PASĀKUMS, KO VĒRTS APMEKLĒT. Imants un Ziedonis. 18. maijs. Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs.

Pavasarim izskanēt ļausim Imanta Ziedoņa vārdos un Imanta Kalniņa mūzikā. Koncertuzveduma programma veidota, iekļaujot fragmentus no oratorijas „Dzejnieks un nāra", vispārzināmus skaņdarbus kā „Mīlestība divreiz neatnāk", „Visskaistākām ogām pasaulē", „Buramdziesmiņa", kā arī daudzus mazāk zināmus darbus. Mūzika mīsies ar ierakstos iemūžinātām Imanta Ziedoņa pārdomām, ļaujot klausītājam dzejnieka domu pavedienā meklēt atbildes arī uz sev interesējošiem jautājumiem. Muzicēs Renārs Kaupers, Radio koris, instrumentālā grupa. Diriģents – Sigvards Kļava.

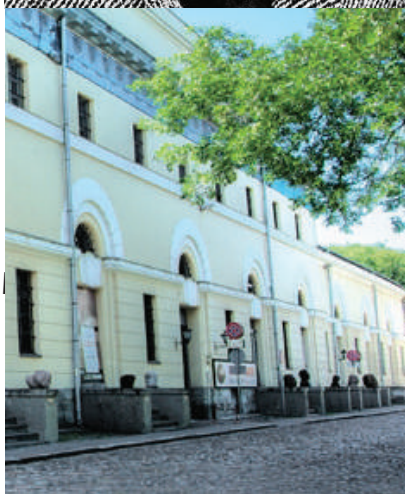

IZSTĀDE, KO VĒRTS REDZĒT. Latviešu māksla trimdā. LNMM izstāžu zāle Arsenāls

Abos izstāžu zāles stāvos izstādītā ekspozīcija sastāv no aptuveni 100 trimdas mākslinieku darbiem, kas sadalīti 3 sekcijās. Pirmā no tām atspoguļo bēgļu gaitu sākumu un 20.gs.50. gadus klasiķu (Augusts Annuss, Valdemārs Tone, Ludolfs Liberts, Niklāvs Strunke, Sigismunds Vidbergs) skatījumā, otrā sniedz ieskatu reālisma un novatorisma mijiedarbībā (Raimonds Staprāns, Vija Celmiņa), savukārt trešā veltīta abstrakcionismam. Izstāde skatāma līdz 28. jūlijam.

GRIETA SĪPOLA

EGIJA VILKA, 12.A

Veidojot savu personīgo stilu, es būtībā iespaidojos no garastāvokļa, no tā, kas ir skapī un no tā, vai esmu nopirkusi vai pasūtījusi ko jaunu. Priekšroku, protams, dodu jaunajām drēbēm. Nav nekādu mākslinieku, kuru stila ieteikumiem es sekotu, bet man patīk sekot līdzi jaunākajām modes tendencēm žurnālos un internetā, attiecīgajos saitos. Nekad nav interesējuši citu cilvēku uzskati par to, kas ir vai nav stilīgi, ja neuzskatu tos par spriestspējīgām modes ikonām.

LELDE VOINO, 8.C

Es daudz piedomāju pie tā, kā es izskatos vai izskatīšos, iedvesmojos pati no sevis un nav nekādu modes mākslinieku vai pasaulē slavenu zvaigžņu, kurām vēlos un cenšos līdzināties. Ļoti reti apģērbā lietoju oranžu krāsu, tā man nepatīk, bet pārsvarā ģērbjos, iedvesmu rodot savā garastāvoklī.

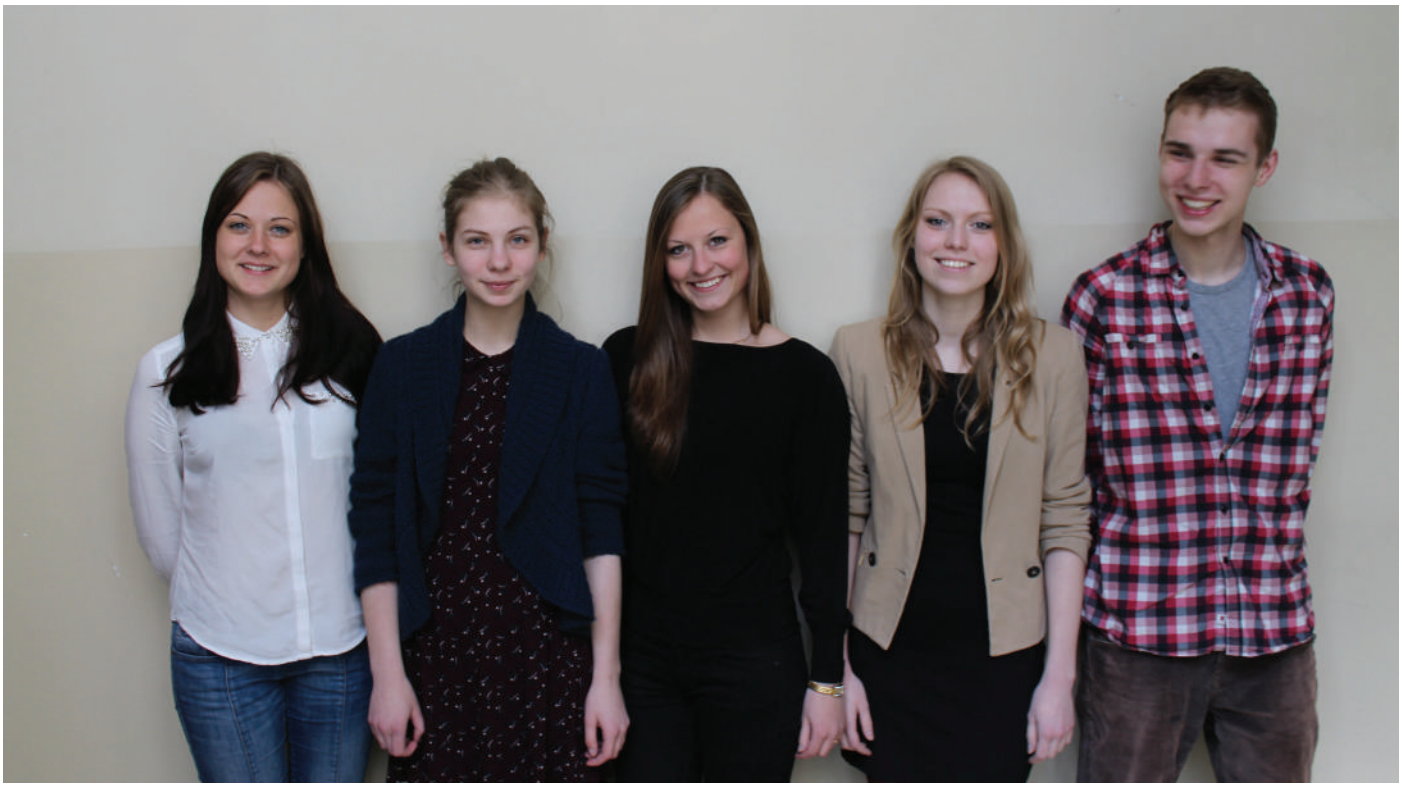

SANDRA PODVNISKA, 11.F

Man grūti pateikt, no kā es iedvesmojos, jo es vienkārši velku visu, kas atrodas pa rokai. Nekad es nenēsāju bikses, tikai svārkus vai kleitas, neuzskatu, ka meitenēm piestāv bikses. Nav nekādu elku vai stilistu, kuriem līdzinos, vai, kuru padomus ņemu vērā un nesekoju līdzi modes galvaspilsētu stila nedēļām. Kā jau teicu, velku to, kas gadās pa rokai, nedomāju baigi daudz par to.

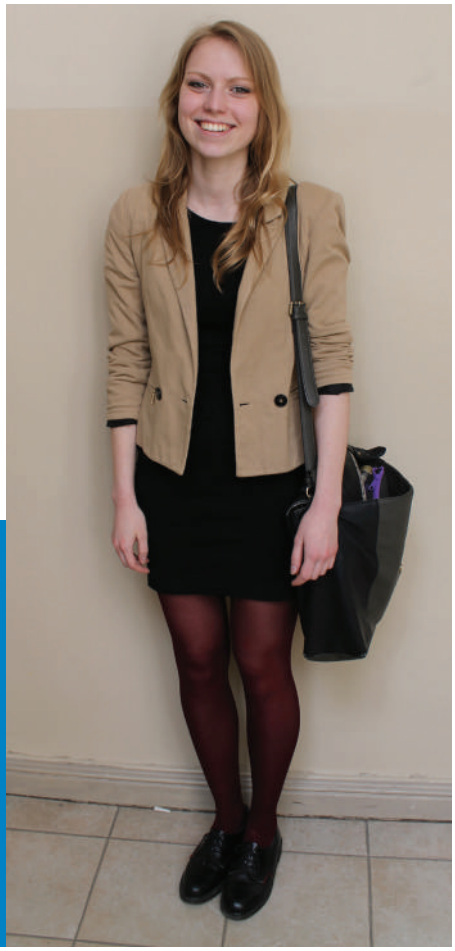

SIGNE PELNE, 12.E

Savam apģērbam pievēršu tieši tik daudz uzmanības, lai pati justos labi par to, kā izskatos. Iedvesmu smeļos no tā, ko redzu veikalu plauktos un uz ielām. Tendecēm nesekoju un modes lapas nelasu, jo, manuprāt, labu ģērbšanās stilu nosaka laba gaume un tas, ka nebaidies atšķirties.

ARTŪRS PĒTERSONS, KRISTAPS KARNĪTIS, 12.E

Ģērbjamies šādi, jo šī ir mūsu abpusējo izaicinājumu nedēļa, kad mēs izaicinām viens otru darīt visādas muļķības, jo skolā vēl tikai jāmācās tikai pēdējo nedēļu, bet nav gana daudz stulbības sastrādātas šajos vidusskolas gados. Mēs katru dienu vienojamies un viens otram liekam ietērpties kādā interesantā tērpā. Nav viena konkrēta iedvesmas avota, visi šie tērpi ir tīra mūsu izdoma, paši esam sev iedvesma. Skolotāju reakcijas ir ļoti dažādas - no sajūsmas, līdz ignorēšanai un pilnīgai apātijai, skolotāji šajā skolā ir ļoti rūdīti un daudz ko pieredzējuši.

MADARA MEĻŅIKA, DAGNIJA STRĪĶE

Nejaušais diriģents

Tas, šķiet, bija vēl tikai tikko, kad pa visām klasēm čukstu un baumu līmenī izskanēja neparasta ziņa – pa skolu apkārt skraidot un ikkatras klases pārstāvjus uz noklausīšanos aicinot jauns diriģents! Jauns – gan skolēnu apziņai, gan gadu skaitļa ziņā - , azartisks un taču galīgi traks, gribot iemācīt ģimnāzistiem mīlēt kori un gada laikā visus sagatavot Dziesmusvētkiem! Daudz bija skeptiķu, daudz bija vienkārši ziņkārīgo – bet kori tapa un vēl kādi! Tika pierādīts neiespējamais un lieki teikt, ka skolas muzikālo ļaužu dzīvēs tika ieviestas jaunas vēsmas. Tagad, kad Dziesmusvētki ir jau ar roku sasniedzami, RĢL piedāvā ekspresinterviju astoņu jautājumu garumā ar Kasparu Vēveru – diriģentu, kurš reiz sapņoja kļūt par orinotologu.

Kā Jūs izvēlējāties dzīvi saistīt ar mūziku?

Savu dzīvi ar mūziku saistīju, jo manā Nīcgales pamatskolā bija lieliska mūzikas skolotāja Ruta Duļbinska un, mazākam esot, padevās dziedāšana. Pēc tam jau viss tā nejauši attīstījās.

Kāpēc mācījāties tieši par diriģentu?

Pilnīga nejaušība. Tas bija solis nezināmajā, jo grasījos stāties J. Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas vokālajā nodaļā. Balss materiāls vēl nebija nostabilizējies, tāpēc kādā no konsultācijām man ieteica nogaidīt ar iestāšanos vokālistos. Pa ceļam satiku kordiriģēšanas nodaļas vadītāju, kurš dīvainā kārtā mani pazina un aicināja stāties kordiriģentos. Pēc šīs tikšanās bija pārdomu brīdis ar aptuveni šādiem argumentiem - īsti nezinu, kas ir kordiriģēšana, bet izklausās interesanti. Tad sekoja diezgan sarežģītas un grūtas mācības Mediņos un biju nodomājis turpināt mācības kādā eksaktākā zinātnē. Bet pēdējā mācību gadā sanāca uzķert to dīvaino saikni ar kori, kad ar žestu palīdzību ir iespējams apvienot visu kori. Tas man bija interesanti.

Ir vajadzīga liela apņēmība, lai gadu pirms Dziesmu svētkiem dibinātu divus jaunus, spējīgus korus, kas rosināja uz tik drosmīgu soli?

Jāatzīst, ka tas bija pārdomāts solis, jo lēmums par dalību tika pieņemts pēc tam, kad jau biju sapratis, ka tas ir mums pa spēkam. Un par to joprojām nešaubos.

Ko Jums nozīmē Dziesmu svētki?

Dziesmusvētki ir viena mistiska padarīšana. Kaut kas šalcošs un klanveidīgs. Lai gan muzikālā ziņā vairāk atzīstu muzicēšanu ar saviem koriem, taču reizi piecos gados sajust to lielo spēku ir patīkami!

Vai Latvija patiešām ir "zeme, kas dzied", vai arī tas ir mūsu pašu radīts uzskats, un ārzemēs cilvēki dzied tikpat labi?

Skaidrs ir tas, ka ārzemēs arī ir labi kori un dziedātāji, taču man jāatzīst, ka koru daudzums uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā varētu būt lielāks nekā citur.

Vai uzskatāt, ka katram latvietim ne tikai jāprot, bet arī vajag dziedāt?

Domāju, ka vajadzētu, ja ne gluži regulāri dziedāt, tad vismaz padziedāt, jo tas atstāj labu iespaidu uz cilvēka ķermeni un noskaņojumu. Dziedāšanas gadījumā instruments ir viss ķermenis, kas no dziedāšanas uzņem labās vibrācijas.

Vai varat pastāstīt kādu komisku atgadījumu no Jūsu diriģenta pieredzes?

Īsti gan nepadodas joku stāstīšana, bet pirmais, kas ienāk prātā, ir atgadījums ar toņdakšu. Sanāca tā, ka iedevu toni pirmajam skaņdarbam koru konkursā Maķedonijā un ieliku toņdakšu savā caurajā kabatā. Sekoja burvju triks ar toņdakšas izkratīšanu no bikšu staras un toņa iedošana vēlreiz.

Ko novēlētu RV1Ģ skolēniem un "Rīgas Ģimnāzijas Laiku" lasītājiem?

Labi atpūsties!

KASPARS VĒVERS

Izcelsmes apvidus: Daugavpils novads, **Nīcgale** | Nepiepildītā bērnības vēlēšanās: Kļūšana **par ornitologu**
Mīļākā dziesma: Nekad nav tāda bijusi, taču ļoti patīk V. Šmīdberga "**Pērkonami melni zirgi**"
Iesaka apmeklēt: **Strūves meridiāna punkts** Sestukalnā. | Dzīves mērķis: Kļūt **par foršu vectēvu**
Mīļākais dzīvnieks: **Putni** | Mīļākā grāmata: Vienas nav, bet vienmēr ir **sajūsma par Vonnegūta darbiem**.
Visfeinākā mūzikas grupa: Gregorisko dziedājumu un viduslaiku mūzikas blice "**Ensemble organum**".

Divām tautām sastopoties

Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolēni ir plaši pazīstami ar savām komunikācijas spējām un vēlmi iepazīties ar citu tautu pārstāvjiem- vienalga, vai tā būtu pavisam nejauša saruna ar garāmgājēju vai ilgi lolots projekts, gan entuziasms, gan valodas zināšanas būs uzdevumu augstumos un, pat ja gramatika pēkšņi pazudīs līdz ar vārdu krājumu, sirsnīgums tāpat paliks! Tamdēļ nav brīnums, ka tieši šīs sarunu prasmes un vēlmes iepazīties ar jauniem ļaudīm dēļ ģimnāzistiem sanāk iekulties neparastos pasākumos un attapties pat... Maķedonijā.

NADJA DOLMATOVA

Vai ir iespējams sadarboties divu absolūti dažādu kultūru pārstāvjiem, ja tiem ir līdzīgas intereses? Jā, ja nepieciešams, un tā ir lielisks veids, kā mācīties un iegūt neaizmirstamu pieredzi. Man bija dota šī unikālā iespēja, ar ko arī vēlos padalīties ar Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolēniem.

Vispirms gan ir vērts pastāstīt par to, kā šī iespēja vispār radās. Jau kādu laiciņu darbojos ASV vēstniecības Jaunatnes Konsultatīvajā padomē. Darbs tajā iekļauj ASV vēstniecības pasākumu apmeklēšanu, ASV vēstnieka konsultēšanu par jauniešu problēmām, dažādu projektu īstenošanu un – visbeidzot - starpkultūru pieredzes apmaiņu. Tieši šis pēdējais darba pienākums arī ir iemesls tam, kamdēļ Jaunatnes padomē esošie maķedonieši nokļuva Latvijā. Bet par visu pēc kārtas!

Pagājušā gada novembrī aizsākās divu Jaunatnes padomju apmaiņas programma. Kā pirmie otru valsti apmeklējām mēs – latvieši – un šī ceļojuma laikā mēs gan izbaudījām fantastisko Maķedonijas dabu, gan apmulsām kultūršokā par valstī notiekošajām nekārtībām. Mums bija grūti saprast, kāpēc jaunu darbvietu radīšanas vietā Maķedonijā tiek celti milzīgi, groteski pieminekļi, kāpēc divas tautības- maķedonieši un albāņi- ir atdalīti vieni no otriem un dzīvo absolūtās nesaskaņās, kāpēc zāles vietā apkārtni „apsēj" ar atkritumiem...un kāpēc ikkatrs no mums tika apskauts un sabučots latviešiem tik ierasto vēso rokasspiedienu un neuzticīgo acu skatienu vietā. Vienas nedēļas laikā bija jāizprot un jāiemācās simtiem jaunu lietu, un, atbraucot atpakaļ uz Latviju, mēs jau bijām kļuvuši par absolūti citiem cilvēkiem – varbūt, ka mūsos bija atdzimis patriotisms varbūt, ka mēs vienkārši pieaugām, saprotot, ka ne visur dzīve ir rožaina. Tajā momentā, salīdzinot Maķedonijā un Latvijā notiekošo, nudien varēju piekrist kādas paziņas reiz teiktajam, ka mēnesis ārpus Latvijas ir kā desmit gadi pavadīti tajā, tamdēļ, braucot mājās un skatoties, kā pazib garām pazīstami veikali, kuri taču nav tik dārgi, un kā garām paiet cilvēki, kuri patiešām smaida (jā, arī Latvijā cilvēki tik tiešām smaida!) , man sažņaudzās sirds, jo nespēju noticēt, ka pirms tam to nebiju pamanījusi.

Kaut arī mēs visi bijām priecīgi, ka beidzot esam mājās, mums ļoti pietrūka maķedoniešu, jo bijām jau paspējuši no sirds sadraudzēties, tāpēc nepacietīgi gaidījām aprīli, kad arī viņi beidzot atbrauca pie mums. Nogurdinošais lidojums nebija apdzēsis tik ierastās dzirkstelītes viņu acīs, un pirmais teikums, ko mēs dzirdējām, bija "Rīga tik ļoti atšķīrās no tās, kādu Jūs mums viņu aprakstījāt!" Lai pārliecinātos par to, kāda mūsu pilsēta ir patiesībā, jaunieši uzreiz devās uzbrukumā veikaliem, kur, pēc viņu vārdiem, viss esot tik lēts, un tā nu dažu maķedoniešu čemodāni pa nedēļu izauga divreiz lielāki. Kausētais siers „Dzintars" tika oficiāli pasludināts par visgaršīgāko sieru Latvijā un Latvijas meitenes - par visskaistākajām pasaulē. Tā vien šķita, ka maķedonieši atved uz Latviju pavasari un pozitīvisma devu, kas mums tik ļoti bija pietrūkusi - klusie latviešu braucieni vilcienā pārvērtās rokkoncertos un katrs rīts un vakars sākās un beidzās ar siltiem apskāvieniem un "*Love you!*". Pēc garām, nogurdinošām darba dienām, kuras mēs pavadījām, pilnveidojot mūsu iesāktos projektus un mācoties, kā pasniegt savas idejas pasaulei, mūs sagaidīja patīkami vakari Vecrīgā, jo pusnakti itin visi no mums uzskatīja par pārāk agru dienas beigšanos.

Būtu svarīgi uzsvērt maķedoniešu pasaules uztveres vieglumu – piemēram, lēmums apmeklēt kādu muzeju piecas minūtes pirms izbraukšanas uz lidostu taču ir visai pareizs un drošs! Tiesa... mēs viņiem piekritām, jo kurš gan vēlētos, lai viņi laikā nokļūst lidostā un aizlido atpakaļ uz Maķedoniju?! Noteikti ne mēs. No sākuma gan varēja šķist, ka šis vieglums varētu aši pāraugt haosā (kā arī notika), taču viņi spēja arī pierādīt, ka spēj savākties un atkal sekot darba plānam.

Lai gan maķedonieši jau aizbrauca, pavasaris, vieglums un pozitīvisms palika, un ar tiem mēs turpinām dalīties. Ir tik viegli pamanīt, kas mūsu valstī nav tā, kad uz to norāda viesi. Ir tik viegli izmainīt visu, kas liekas nepareizs, kad ir piemēri no citam kultūrām. Un, kad maķedonieši jūsmo par Vecrīgas tīrajām ielām un mūsu meiteņu skaistajiem matiem un mēģina aizsniegt Brēmenes muzikantu statujas gaiļa knābi, kliedzot "*Make a wish*!" viens otram, ir tik viegli apzināties, cik ļoti mēs to visu palaižam garām, sapņojot par tālajām zemēm.

Maķedonieši nu jau ir mājās, bet mēs neskumstam, jo Jūrmalas pludmales smiltīs joprojām ir palikuši viņu pēdu atspiedumi.

Punktualitātes vietā – *spurainums*.

GRIETA SĪPOLA

Labdien! Vai esat interesējusies, kāpēc esat Karmena? Tas tomēr nav izplatīts latviešu vārds, un, cik es atceros, desmitajā klasē priecājāmies un smējāmies klasesbiedru starpā, ka mums matemātiku mācīs pati Karmena Elektra.

Mans vārds ir radies tāpēc, ka lauku pagastā bija divas meitenes - abas viena pēc otras dzimušas, abas ar vienādiem uzvārdiem, un abām arī vārdus gribēja ielikt vienādus – Irēna. Tā jau nu nevarētu! Un tā nu sakrita, ka mammai slimnīcā teica, ka es nu nemaz neesot Irēn - ādi melni mati, īsta Karmena!Tad nu mamma arī piekrita un teica: "Nu labi, lai būtu Karmena".

Kādi Jums bija bērnības sapņi? Zinu, ka citas meitenes gribēja par kļūt princesēm vai prezidentēm, aktrisēm- Jums nebija nekā tik neiespējama un plaša?

Es par princesi… nē. Par prezidenti arī ne, tie taču bija pilnīgi citi laiki! Klasē bijām četras draudzenes un bieži runājām, par ko vēlētos kļūt – un es vienmēr stāstīju, ka kļūšu par skolotāju. Beigās tā arī sanāca! Mums tie sapņi bija dikti šauri, par ko gribējām, par to arī izmācījāmies.

Kurā mirklī sapratāt, ka vēlaties būt skolotāja? Vai bija kādi konkrēti iemesli vai arī jau agrā bērnībā tā vienkārši zinājāt, ka mācīsiet matemātiku un viss?

Jā. To, ka matemātiku, to nē. To, ka būšu skolotāja, gan zināju.. Atceros sevi trešajā klasē, mums bija ļoti, nu ļoti forša matemātikas skolotāja. Toreiz jau nebija tādu kopēšanas iespēju vai tādu projektoru, un viņa visiem teksta uzdevumiem pati veidoja zīmējumus – bija tik skaistus, rūpīgus un interesantus! Toreiz man tas ļoti patika, un tad es arī tēloju skolotāju. Man bija divas mazākas māsas, tās es mājās sasēdināju un mācīju, un arī skolā, gaidot autobusu, tā spēlējāmies.

Patiesībā man likās, ka es būšu latviešu valodas skolotāja, man tajā laikā ļoti patika latviešu valoda. Es arī ļoti daudz lasīju, reiz es pat dabūju balvu par to, ka biju gada laikā izlasījusi visvairāk grāmatu. Mani toreiz apbalvoja. Zini kā, lauku ciemā jau visi svētki notiek kultūras namā, ar visiem vecākiem, skolēniem, skolotājiem. Tad arī godina čaklākos darba darītājus, labākos skolēnus, un es dabūju pateicību par to, ka visas bibliotēkas grāmatas esmu izlasījusi, tas man bija liels gods.

Kā sagadījās, ka Jūs mācāt matemātiku un nevis latviešu valodu?

Tas tāpēc, ka, manā pamatskolas pēdējā gadā pie mums no Rīgas atbrauca viena mūsu skolas absolvente. Viņa mācījās Rīgas 2. internātskolā, tā bija vidusskola ar matemātikas novirzienu. Man bija labas atzīmes un absolvente man ieteica pamēģināt iestāties šajā skolā. Viņa sūtīja man visādus uzdevumus un rezultātā es arī iestājos 2. internātskolā.

Trīs gadus nomācījos, sākumā es biju ... ui. trijnieku karaliene vecajā piecu baļļu sistēmā, jo es nevarēju tikt līdzi tempam, kādā viss notika - es vai nu klausījos, ko skolotājs stāsta, vai arī pierakstīju visu no tāfeles, bet abus kopā nu nekādi. Pēc tam jau es pamazām iemanījos un tad gāja ļoti labi. Tad arī izdomāju, ka iešu uz fizmatiem.

Vai nebija grūti atteikties no nākotnes kā latviešu valodas skolotājai un aiziet uz fizmatiem?

Nē, man patika, ka es visu varu izrēķināt. Vidusskolā jau arī palika mazāk laika grāmatu lasīšanai, latviešu valoda aizvirzījās otrajā plānā. Arī kad latviešu valodas skolotāja lika no savas citātu klades visus citātus mācīties no galvas, galīgi nebija vairs interesanti.

Vienīgais, ko es zinu, man dikti labi sanāca runāt. Fizmatos mācoties, pārspēju pat visus filologus un ieguvu pirmo vietu daiļlasīšanā! Fakultātē notika pirmais konkurss, un tad mani izvirzīja tālāk uz Universitātes posmu. Vēl tagad atceros, ka man tajā vakarā, kad notika runāšana, bija uz kaut kādu baļļuku jāskrien, un es jau tā kavēju. Tad arī aizskrēju uz konkursu ar visām savām dusmām, sirdi noskaitīju un aizskrēju tālāk. Tikai pēcāk uzzināju, ka esmu dabūjusi pirmo vietu un izgriezusi visas pogas filologiem. Tāpēc jau man tik ļoti patika tie valodnieki... Bet nē, galīgi nenožēloju, ka mācu matemātiku! Man latviešu valodai pietiek ar tiem jūsu ģeometrijas uzdevumiem, kuros kas rakstiski jāskaidro. Man tas liekas ļoti grūti - iemācīt cilvēkam rakstīt.

Kā jūs nokļuvāt Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas matemātikas skolotājas godā?

Tad, kad es studēju fizmatos, tā pati 2. internātskola mani lūdz atnākt pamācīt, jo viņiemnebija matemātikas skolotājas. Tā nu no trešā kursa arī sāku strādāt. Kad likvidēja otro internātskolu, es aizgāju uz 73. vidusskolu (tagad Āgenskalna Valsts ģimnāziju), paralēli sāku arī darbu ministrijā. Kad strādāju ministrijā, vienu gadu arī paralēli mācījos maģistratūrā un nevienu nemācīju. Tad nu skolotājs Kriķis teica, ka matemātikas skolotāja Brakovska iet dekrētā, palūdza mani pamācīt divas vienpadsmitās klases. No ministrijas piecas minūtes ko atskriet, tā arī es piekritu un sāku te mācīt.

Sākumā jau man visādi gāja, bet pēc tam es laiku pa laikam skolotājam Kriķim teicu, ka ministrijā man nepatīk, ka iešu prom no ministrijas, lai tik dod man klasi, kuru mācīt, ka strādāšu par matemātikas skolotāju, un Kriķis tik saka, lai es pagaidu, lai pagaidu... Īstenībā jau bija tā, ka pirmais gads bija vājprāts. Manā klasē mācījās ļoti gudri bērni, un es tad viņiem pavasarī teicu: "Tad jau līdz rudenim!", bet šie sašutumā: "Kā? Jūs mums būsiet vēl? Mums taču teica, ka būs skolotājs Kriķis!" Pēc tam jau pieauguši būdami, viņi stāstīja, ka šausmīgi nav varējuši mani ciest. Tajā brīdī, kad manis te vēl nebija, bet Brakovska jau bija dekrētā, tajā spraugā Kriķis bija viņus mācījis, un klasē pēc šī skolotāja ieiet tas ir ļoti grūti, viņam ir kaut kādi savi paņēmieni, kā bērnus apburt.

JAUNA BIJU, TAD JAU TĀDA DIKTI NEJAUKA BIJU, SPĪDZINĀJU VISUS - KONTROLDARBI VISI BIJA JĀRAKSTA, PĒCSTUNDĀS LIKU SĒDĒT, CETURKŠŅA BEIGĀS SĒDĒJU CAURĀM NAKTĪM SKOLĀ, PĒC TAM CAURĀM NAKTĪM MĀJĀS, AR NESEKMĪGAJIEM ŅĒMOS!

Teicāt, ka Jums nepatika strādāt ministrijā... Kamdēļ?

Man vienkārši nepatika. Nu, tas pirmais uzrāviens jau bija izcils, deviņdesmito gadu sākumā. Sāku strādāt tieši 1991. gada janvārī, Barikāžu laikā. Visa Atmoda bija pacēlums-dari, ko gribi, dari, ko vari! Un visi tik aktīvi, visi skolotāji savākušies, ļoti gribēja strādāt. Desmit gadus es tur nostrādāju, ar laiku jau arvien grūtāk kaut ko jaunu sākt, liekas, ka ai, cik tad tur var mainīt, tāds papīru darbs tomēr. Es neesmu precīza sieviete , lai arī matemātikas skolotāja, tāda punktuāla neesmu.

Ja reiz ministrijā apnika tas, ka viss ir jauns, vai tad skolā neapnīk, ka katru gadu jauni skolēni, reizi trijos gados audzināmā klase nomainās?

Tas ... nē, tas atkal ir kaut kā citādi, es pat nevaru izstāstīt. Ar katru klasi man, protams, ir tā, ka "viss, pēdējā, vairāk es neņemšu, nemācīšu". Atceros, pirmo audzināmo klasi es uzprasījos tāpēc, ka gribēju, lai tad, kad skolā ir salidojums, man arī būtu kādi bērni, kurus satikt. Nu redzi, nav jau tik liela tā starpība starp vidusskolēniem. Es gan nezinu, ko es darītu, ja man iedotu septītos, kuri aiz rokas jāvadā, bet ... nu jūs jau lieli un noslēgti esat, kad uz skolu atnākat. Jā, ir tā, ka tu skaties - tikko bija tādi, kuri tevi saprata, tagad atkal sēž pilna klase ar tādiem, kuri nesaprot. Tas ir grūti, kamēr pierod, kamēr saprot, vai vajag bišķiņ uzspiest, vai galā tikt citādi.

Kādas ir izjūtas ar katru jauno klasi - nav kādas iekšējas bailes?

Bailes? No kā gan?

Nezinu - ka nebūs respekta vai Jums pašai kas nesanāks...

Es tā nekad neesmu domājusi. Kad tikko atnācu uz 73. vidusskolu strādāt kā jauna meitene, ceturtā kursa studente, un mani mācību pārzine veda uz to klasi, viņa piedāvājās līdzi ienākt, paskatīties, jo tie bija lielie, vienpadsmitie. Toreiz gan es nodomāju: "Mīļā stundiņ, viņa tagad nāks un skatīsies, kā es mācu," bet viņa teica: "Nu viņi man tādi delverīgi". Īstenībā jau nebija nekā tāda. Viņi gan, protams, mēģināja, bet man tā mēle tāda asa, es diezgan ātri visus tur atšuvu, viņi pat tā kā nedaudz raustījās no manis. Jauna biju, tad jau tāda dikti nejauka biju, spīdzināju visus - visi kontroldarbi bija jāraksta, pēcstundās liku sēdēt, ceturkšņa beigās sēdēju caurām naktīm skolā, pēc tam caurām naktīm mājās, ar nesekmīgajiem ņēmos ... bet jēgas jau nekādas. Tagad jau es saprotu, ka tā nav, ka var piespiest. Kurš gribēs, tas mācīsies, kurš negribēs, tas nemācīsies, ar varu jau neko nepanāksi.

MANI BĒRNI UZAUGUŠI AR DOMU, KA MAMMA VISU LAIKU MĀCĀS, MAZBĒRNI ARĪ TAGAD STĀSTA VISIEM, KA "OMĪTE MĀCĀS".

Vienmēr ir kaut kāda robeža, kuru skolnieki nedrīkst pārkāpt – necieņa, stundu neapmeklēšana....

Tad tur ir jāpacīnās – arī ar vecākiem. Ir gan daži tādi, bet tā jau nav mums tik daudz to kavētāju. Visas klases man ir bijušas tādas ļoti saprātīgas.

Ko Jūs darāt tad, kad pilnīgi viss apnīk un vairs nav spēka mācīt arī tos, kuri grib mācīties?

Tā man nekad nav bijis... Vienīgais man nelabojas tādi darbi, kuri ir slikti uzrakstīti, ar tiem gan es mokos - palaboju, nolieku, palaboju, nolieku, un tā visu laiku pa riņķi. Beigās jau saņemos un izlaboju, bet tā, ka negribas vairs neko, tā gan nav bijis.

Vasarā, kad dzīvoju laukos, tad gan man negribas par skolu domāt. Kad pienāk augusts un vakari paliek tumšāki un vēsāki, tāds drēgnums iestājas, tad es atceros par skolu un negribas neko. Bet tad, kad atbraucu uz Rīgu un atnāku uz skolu, tad jau atkal ar prieku gaidu pirmo septembri un darba sākšanos. Pilnīgi savādi kaut kā.

Vai nav tā, ka skolai tiek veltīts viss brīvais laiks un ka beigās ir absolūts spēku izsīkums ?

Ziemā skola pilnīgi paņem visus spēkus un laiku... Mani bērni uzauguši ar domu, ka mamma visu laiku mācās, mazbērni arī tagad stāsta visiem, ka "omīte mācās".

Es jau gatavojos katrai stundai ar ko jaunu, katru vakaru braucu autobusā uz mājām un domāju, ko es rīt stundā darīšu. Zinu, ka skolotājam Strazdiņam stundas bijušas identiskas. Skolotājs Grava arī uzdāvināja savus stundu materiālus - pedantiski rakstīts ļoti glītā rokrakstā, visādi uzdevumi, ar zīmējumiem, ar atrisinājumiem, nu ļoti skaisti. Viņš tad acīmredzot bija sagatavojis un gāja gadu no gada klasē iekšā ar vieniem un tiem pašiem uzdevumiem klasē... Es tā nevaru, katru vakaru rēķinu uzdevumus, es tā kārtīgi nemāku pēc vienas shēmas katru gadu.

Nevar jau tikai sagatavoties stundai, jāskatās, kā klase uzvedas. Vēl esmu ievērojusi, ka, jo vairāk tu gatavojies, jo vairāk izplāno, jo štruntīgāk sanāk. Koncentrējoties uzreiz un tikai aptuveni zinot to stundas plānu, sanāk labāk. Laikam jau, ja visu esi sīki un smalki saplānojis, tu nekoncentrējies un tad jau ir vieglāk kaut kam aiziet greizi, jo nav tās uzmanības tik daudz.

Vai Jums ir atšķirīga attieksme pret skolēniem - mīluļu un nemīluļu sistēmas, kuras skolēni parasti vaino savās sliktajās sekmēs? Vai nav grūti visus vērtēt vienādi, neskatoties uz personīgajām simpātijām vai antipātijām?

Es ļoti ceru, ka nav man nekā tāda. Vispār jau man liekas, ka man ir tāda, brīžiem ļoti kaitinoša, taisnīguma un godīguma sajūta. Vēl jau es arī vienmēr piedomāju. Dusmas man uznāk, nedod Dievs, ja mani kāds nokaitina... bet arī tad es apgriežos apkārt un iedomājos, ka tas ir mans bērns, kurš tur sēž, un tad domāju - ja nu viņam tagad šitā? Es jau ļoti cenšos, ļoti, lai nav nekādu mīluļu, pašai arī liekas, ka nav... Nē, nu simts punkti, ka nav, bet skolēniem jau vienmēr viss citādi izskatās.

Ar dusmu lēkmēm vienkārši var tikt galā, tikai iedomājoties, ka tas ir Jūsu bērns, kas sēž skolas solā?

Tajā brīdī, tad es, protams, uzsprāgstu. Pēc tam es eju un tad domāju: "Ja nu manējais šitā izdarītu? Kā viņš izķepurotos? Kā viņš justos? Ja nu viņam kaut kas nesanāk skolā? Ko viņš viens darītu?" Tad es cenšos... nu nē, man ļoti palīdz iedomāties par savu bērnu. Devītajā klasē bija man viens tāds sprukstiņš, kā ar viņu auklējos, kā ņēmos - vai nu nebija pierakstījis kaut ko, vai ne to sapratis, nebija sadzirdējis... Nu, un izauklējos, ļoti bieži gan arī dusmojos, bet tiku galā. Tagad, kad desmitajā klasē atnāku un viņš sēž man atkal pretī tāds pats - nekas cits jau neatlika, iesaucu par Mīļdēliņu, nevar jau mūžīgi dusmoties.

Varbūt skolēni Jūs kādreiz ir mēģinājuši izjokot vai izāzēt?

Īpaši nē... Nu, pirmajā reizē, bet tā jau bija pati pirmā stunda. Vajadzēja vienu nedēļu skolotāju aizvietot, dikti gribējās strādāt, tad nu mēs, trīs istabas biedrenes, braucāmno Rīgas uz Ropažu vidusskolu mācīt matemātiku. Burtnīcas labojām, ļoti gatavojāmies. Tagad atceros, ka baigi apkrāvusies gāju uz klasi - burtnīcas savāktas, kontroldarbi savākti, vēl visādas grāmatas, varbūt kaut kādi didaktiskie materiāli - nu knapi visai tai kaudzei pāri redzēju! Aizgāju līdz kabineta durvīm, tur stāvēja mani skolēni, arī kaut kādi lielie, bet es biju nu ļoti apkrāvusies, un klases atslēga man rokās, tad es arī lūdzu tam, kas tuvāk, lai paņem atslēgu un atslēdz durvis. Kā visi sāka zviegt! Es jau nesaprotu, par ko tāda jezga, bet cik ilgi tas čalītis durvis slēdza vaļā... Beigās izrādījās, ka viņš tajā slēdzenē bija sabāzis papīrus un tad arī pats stāvēja vistuvāk, lai redzētu, kā es tur mokos. Tā man tāda baigā cūcene toreiz bija, ne es ko zināju, ne nojautu, tikai tāpēc, ka pati apkrāvusies, sirsnīgi palūdzu. Cita gan nekā tāda nav bijis, neviens mani nav mēģinājis āzēt. Nezinu, vairāk jau tā bija dauzīšanās kopā ar skolēniem ekskursijās, nevis āzēšana, es jau visur viņiem gāju līdzi.

Vai nav grūti nošķirt tās draudzīgās attiecības? Pastāv jau arī augstākie, nerakstītie likumi, ka skolotājs ir kas varenāks par skolēnu un nekāda draudzība nevar pastāvēt.

Es jau nekad neesmu domājusi, ka tā tas ir, bet, kā man viena meitene no pirmās audzināmās klases teica, ka ar mani ir forši, jo stunda bija stunda, bet tad, kad bija tas laiks ārpus stundas, tad tās attiecības bija citādas. Man, protams, tā neliekas.. Ir prasības gan man, gan skolniekiem, kas stundā jāizpilda, un tas arī viss, par to nav jāstrīdās.

Vai Jums ir viegli atrast kopīgo valodu ar skolēniem? Cik daudz laika un darba jāiegulda katrā jaunajā klasē?

Es jau īpaši nemeklēju. Es nezinu, vai man ir kopīga valoda ar nolūku. Var jau būt, ka es runāju vāciski un viņi angliski. Es vienkārši taustos, lai bērnus neaizvainotu. Atceros, vēl nesen es kaut kādu baigo humoru gribēju pateikt, un aizskāru. Pēc tam jau es neatceros, ko es tādu pateicu vai izdarīju, bet sapratu – ja bērns to uztvēra kā aizvainojumu, tad jau klase arī. Nākamajā stundā publiski viņam atvainojos visas klases priekšā un teicu, ka negribēju ņirgāties un lai piedod, ja tā gadījās. Vairāk gan laikam nav tā gadījies, piedomāju tomēr par to, ko saku un kā to varētu uztvert.

Ko Jūs darāt gadījumā, ja kāds Jūs aizvaino? Noteikti jau gadās lielie un varenie izlecēji klasē, kuri grib savu spēku parādīt.

Es jau, man liekas, spurojos pretī. Nē, es noteikti sadusmojos. Aizvainota... nu nezinu. Man ļoti sāp, ja es jūtu kādu pretdarbību, bet to es pārdzīvoju iekšēji.

Kā Jūs jūtaties, ja redzat, ka ir skolēni, kuri nedara visu līdz savu iespēju robežām? Sanāktu jau lieli un vareni cilvēki, bet par slinku, lai sasniegtu maksimālo....

Ir tās sāpes, ir. Tad arī mēģinu kaut kā bīdīt - mēģinu pa labam, mēģinu it kā netīšām. Es jau nezinu, vai izdodas. Kaut kā jau man pašai liekas, ka es psiholoģiski jūtu to bērnu, ka es jūtu, vai viņam sāp, vai viņam slikti. Es arī ļoti vēroju visus savus skolēnus, un parasti nekļūdos novērojumos.

Ar to novērošanu - vai ir iespējams pateikt par saviem skolēniem, kas viņi nākotnē būs? Vismaz aptuveno profesiju uzminēt vai pateikt, kādu ceļu tas nākotnē izvēlēsies?

Nē. Tādas nojautas gan man nav, nevaru noteikt nākotnes profesiju. It īpaši šodien, kad ir tādas iespējas un tas informācijas daudzums tik liels! Agrāk jau kruta skaitījās, ka tu visu mūžu esi vienā profesijā nostrādājis, bet tagad, mūsdienās, tas taču ir pēdējais, ko var darīt! Ir jāmeklē izaugsme un jāmainās! Kādas iespējas jums visiem paveras!

Esat izteikusi savas domas, ka bakalaura grāds jāiegūst tepat Latvijā, tālāk jābrauc studēt uz ārzemēm...

Jā, tā es uzskatu. Tur iespējas lielākas, bet tikai ar norunu, ka atpakaļ pēc tās izglītības iegūšanas. Latvijā jau viss irļoti vispārīgi, bet ārzemēs, tur gan var atrast sev tādu programmu, ka līdz pēdējam sīkumam izmācies un baigais spečuks pēc tam esi savā jomā.

Akadēmiskos gadus nekad nevajag ņemt, un uzreiz pēc vidusskolas tomēr jāstājas augstskolā, nevis jāmeklē darbs un jāstrādā. Tā jau sākumā liekas – ai, pastrādāšu vienu gadu, pēc tam iestāšos - nu nenotiek tā. Kad tā nauda ir sajusta un tu saproti, cik forši pašam uz savām kājām stāvēt, tad jau nevar vairs iet atpakaļ un kaut kam piederēt, būt finansiāli atkarīgam. Man to pierāda kāds gadījums no dzīves. Pirms kāda laika gāju caur Centrāltirgu, un tur jaunietis tirgoja veļas pulveri. Pie viņa ciemos bija atnākusi klases audzinātāja un teica: "Nu, Jāni, nāc atpakaļ, tev mēnesis palicis, ko vidusskolā nomācīties, būs tev diploms, būs izglītība, nu lūdzu!", bet puisis atbildēja: "Nē. Man te labi. Man te ir darbs, man ir nauda, nekur es neiešu, kam gan man izglītību". Nu, un cik ilgi viņš tajā Centrāltirgū veļas pulveri pārdos, kā pēc tam ģimeni uzturēs? Liekas visiem baigi forši, ka sava nauda, neatkarība, vari tērēt, kur gribi, bet izglītība - tā tomēr ir visa pamatā!

AR SMAIDU PAR DZĪVI :)

NADJA DOLMATOVA

Statistikas profesors pieķerts lidostā ar bumbu somā. Apsardze nekavējoties aizved viņu prom un sāk izprašņāt.

"Es nesaprotu," saka viens no apsargiem." Jūs esat professionālis, ģimenes cilvēks un tagad Jūs vēlaties uzspridzināt lidmašīnu!"

"Atvainojiet," saka profesors. "Manos plānos nemaz nebija uzspridzināt lidmašīnu."

"Tad kāda velna pēc jūs pārvadājat somā bumbu?"

"Ļaujiet es paskaidrošu. Statistika rāda, ka iespēja bumbai atrasties katrā lidmašīnā ir 1/1000. Es sajuktu prātā, zinot šo skaitli."

"Un kā tas Jūs attaisno?"

"Tā kā vienas bumbas atrašanās varbūtība ir 1/1000, iespēja, ka tur būs divas bumbas ir 1/1000000. Ja es ienesīšu vienu savu bumbu, iespēja, ka lidmašīnā būs divas bumbas ir 1/1000000. Šādi jūtos daudz drošāk."

***

- Kur palika tava draudzene, tā smukā matemātikas studente?
- Mēs vairs neesam kopā. Es pieķēru viņu krāpšanā.
- Nevar būt! Kā tas notika?!
- Vienu vakaru piezvanīju viņai, un viņa atteica, ka guļ gultā un cīnas ar trim nezināmajiem.

***

Ja es būtu $\sin^2 x$ un tu būtu $\cos^2 x$, kopā mēs būtu viens veselums!

***

Matemātikas klasē mācījās četri draugi – teicamnieki. Visu mācību gadu viņu atzīmes bija bijušas teicamas, tamdēļ, kad pienāca nedēļas nogale pirms pirmdienā ieplānotā eksāmena, viņi izdomāja nemācīties un tā vietā aizbraukt pie kāda cita drauga uz dzimšanas dienu kaimiņpilsētā. Kā jau tas vienmēr notiek, ballīte izvērtās ļoti vētraina un pirmdienas rītā studenti bija ne savā ādā un aizgulējās. Kad viņi beidzot ieradās universitātē, eksāmens jau bija beidzies. Tā nu viņi devās pie profesora un piedāvāja viņam savu notikušā skaidrojumu: "Mēs bijām drauga dzimšanas dienā. Un mēs braucām atpakaļ šodien no rīta un pēkšņi pārsprāga riepa. Mums nebija līdzi rezerves un tāpēc sanāca ilgi meklēt palīdzību un tā mēs nokavējām eksāmenu."

Profesors bija labs cilvēks, tāpēc viņš atteica: "Redzu, ka tā nebija jūsu vaina, ļaušu jums rakstīt eksāmenu rīt."

Nākamajā rītā profesors izsēdināja visus četrus lielajā zālē tik tālu vienu no otra, ka nebija iespējams ne sarunāties, ne redzēt otra darbu. Eksāmeni jau bija nolikti uz galdiem un draugi, nešaubīdamies par savām zināšanām, pašpārliecināti ķērās tiem klāt.

Pirmo uzdevumu,- vienkāršu ģeometrijas piemēru, par kuru varēja iegūt 5 punktus no 100- četri draugi izrēķināja desmit minūšu laikā.

Otrs uzdevums bija 95 punktu vērts un tas skanēja šādi: "Tieši kura riepa tika pārdurta?"

***

- Ko fiziķiem visvairāk patīk darīt sporta pasākumos?
- Taisīt vilnīti.

***

- Kāpēc kvantu fiziķi ir slikti mīlētāji?
- Kad viņi atrod pareizu stāvokli, viņi nevar atrast impulsu, bet kad viņi atrod impulsu, viņi vairs nespēj atrast stāvokli.

redaktore
MADARA MEĻŅIKA

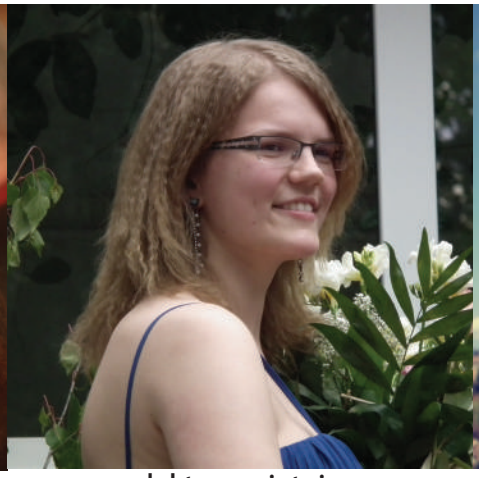

redaktores vietniece
EVIJA DIŠLERE

maketētājs
REINHOLDS R. RAZUMS

JUSTĪNE SEVČENOKA

GRIETA SĪPOLA

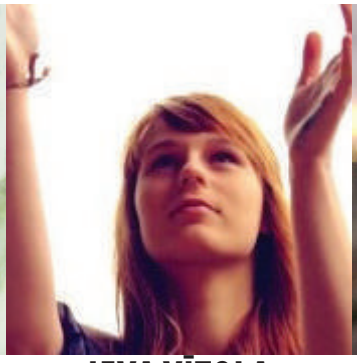

IEVA VĪTOLA

ANNA BINDERE

RENĀTE TURKA

DAGNIJA MEIERE

ELĪNA VOROBJOVA

NADJA DOLMATOVA

SIGITA ZVEJNIECE

DAGNIJA STRĪĶE

DITA DĀLE

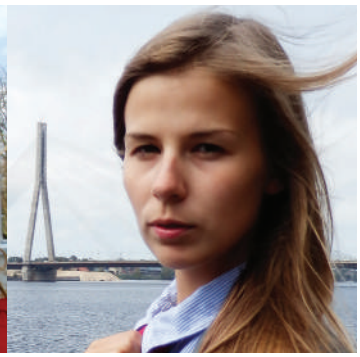

SARMA REITERE

Īpašu paldies izsakām skolotājai Reiterei par palīdzību pirmā RĢL numura tapšanā, kā arī tipogrāfijai "DBA Tehnoloģijas", kuras dēļ Rīgas Ģimnāzijas Laiki ir krāsains lielformāta izdevums! Mēs pateicamies par Jūsu ieguldīto laiku un resursiem un esam no sirds laimīgi, ka piekritāt iesaistīties šīs avīzes tapšanā!

© Rīgas Ģimnāzijas Laiki

Maijs 2013